
Aðalskipulag Reykhólahrepps 2021-2033

Umhverfismatsskýrsla

skv. lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021

Október 2021

Drög til kynningar

---

1 Inngangur	2
2 Aðalskipulagstillaga	2
2.1 Forsendur	2
2.2 Helstu breytingar frá fyrra aðalskipulagi	3
3 Nálgun við matið	5
3.1 Umhverfisþættir og umhverfisviðmið	5
3.2 Stefna og áætlanir tengdar aðalskipulagsgerð	6
3.3 Umhverfisviðmið	11
4 Umhverfismat	14
4.1 Vinnsla og framsetning	14
4.2 Berggrunnur	14
4.2 Jarðvegur	14
4.3 Yfirborðsvatn	15
4.4. Grunnvatn	16
4.5 Jarðhiti	17
4.6 Sjór	17
4.7 Loft og veðurfar	18
4.8 Gróður	20
4.9 Lífríki	21
4.10 Landslag	23
4.11 Menningarminjar	25
4.12 Sögur og sagnir	27
4.13 Mannauður og búseta	28
4.14 Samfélagsþjónusta	30
4.15 Atvinnulíf	31
4.16 Stofnkerfi	34
4.17 Heildaráhrif aðalskipulagstillögu	36

A1394-065-U01

11.10.2021

Ráðgjöf við mótun tillögu og umhverfismat: Alta

1 Inngangur

Í þessari skýrslu er gerð grein fyrir umhverfismati tillögu að Aðalskipulagi Reykhólahrepps 2021-2033, í samræmi við lög um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021. Umhverfismatsskýrslan er fylgiskjal með aðalskipulagstillögunni sem er sett fram í skipulagsgreinargerð og á fimm skipulagsuppdráttum.

Tilgangur umhverfismats er að stuðla að því að tekið sé tillit til umhverfissjónarmiða og stuðlað að sjálfbærri þróun við stefnumótun og áætlanagerð.

Stefnumótun aðalskipulags snýr að landnotkun, byggðapróun, byggðarmynstri, samgöngu- og þjónustukerfum og umhverfismálum í sveitarfélaginu. Mat á aðalskipulagsstigi er fremur almennt í samræmi við þá almennu stefnu sem sett er fram á því skipulagsstigi til nánari úfærslu við deiliskipulagsgerð og hönnun. Nánara mat fer fram á deiliskipulagsstigi og framkvæmdastigi eftir því sem við á.

Drög að umhverfisskýrslu er kynnt með vinnslutillögu aðalskipulags og gefst íbúum og öðrum hagaðilum á tækifæri til að kynna sér gögnin og senda inn ábendingar fyrir 20.nóvember 2021. Í kjölfarið verður unnið úr ábendingum og gengið frá aðalskipulagstillögu og umhverfisskýrslu til auglýsingar 2. mgr. 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 og ákvæðum laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021 með tilskyldum 6 vikna athugasemdafresti.

2 Aðalskipulagstillaga

2.1 Forsendur

Í tillögu að nýju aðalskipulagi Reykhólahrepps er sett fram framtíðarsýn fyrir sveitarfélagið í heild og meginmarkmið fyrir níu meginviðfangsefni sem eru:

- Búseta og byggðarmynstur
- Vistkerfi og auðlindir
- Atvinnustarfsemi
- Samfélagsþjónusta og menningarlíf
- Landslag og lífríki
- Útivist og afþreying
- Samgöngur
- Veitukerfi
- Náttúruvá

Meginmarkmiðin eru útfærð með markmiðum fyrir undirviðfangsefni sem aftur eru útfærð með skipulagsákvæðum fyrir svæði út frá þeim landnotkunarflokkum sem skilgreindir eru í skipulagsreglugerð. Ákvæðin eru sett fram sem almennir skilmálar fyrir tiltekinn landnotkunarflokk og/eða sem sértækir skilmálar fyrir einstök svæði. Í samræmi við þessa uppbyggingu eru meginhlutar skipulagsgreinargerðar þessir:

- **Inngangur:** Um hlutverk aðalskipulags, viðfangsefni og áherslur endurskoðunar og skipulagsgögn (kaflí 1).
- **Skipulagssvæðið:** Um staðhætti, mörk og samhengi við fyrirliggjandi stefnu (kaflí 2).
- **Framtíðarsýn:** Um heildarsýn á allt sveitarfélagið til lengri tíma litið (kaflí 4).
- **Stefna og skilmálar:** Um forsendur og stefnu fyrir viðfangsefni og landnotkunarákvæði við viðeigandi landnotkunarflokk (kaflar 4-12).

- **Umhverfismat:** Samantekt um umhverfismat skipulagstillögunnar (kafli 13). Sjálf umhverfismatsskýrslan er fylgiskjal með tillögunni.

2.2 Helstu breytingar frá fyrra aðalskipulagi

Í tillögu að nýju aðalskipulagi eru helstu breytingar frá fyrra aðalskipulagi þessar:

Framtíðarsýn og leiðarljós

Sett er fram framtíðarsýn og leiðarljós sem tekur mið af svæðisskipulagi Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar sem tók gildi árið 2018.

Almennt

Við endurskoðun aðalskipulagsins hafa afmarkanir á uppdrætti og skipulagsákvæði verið yfirfarin. Flest atriði hafa breyst á einhvern hátt, oftast með nákvæmari afmörkun, skýrari ákvæðum án þess að um verulega stefnubreytingu sé að ræða.

Breytingar af þessu tagi er einkum eftirfarandi:

- Breytt afmörkun reita til samræmis við lóðamörk, mörk deiliskipulags, ýmsa staðhætti o.þ.h. Einnig hefur mörkum reita verið breytt til að ná fram eðlilegri samfellu í reitaskiptingunni. Nefna má sérstaklega að neðri mörk landbúnaðarlands eru látin ná niður að strandlínu. Mörk óbyggðra svæða í Flatey eru einnig látin ná niður að strandlínu.

Próun byggðar

- Sett er fram stefna um að uppbygging skilgreindra íbúðarsvæða takmarkist við þéttbýli en áfram er gert ráð fyrir að reisa megi stök íbúðarhús á landbúnaðarsvæðum í dreifbýli og svigrúm er einnig fyrir nýtt íbúðarhúsnæði í Bjarkalundi og Króksfjarðarnesi, sbr. hér neðar.
- Settir eru fram sveigjanlegri skilmálar fyrir íbúðarsvæði á Reykhólum til að stuðla að aukinni fjölbreytni húsagerða þar.
- Til að endurspegla betur þá starfsemi eða landnotkun sem er í Bjarkalundi, er verslun og þjónusta skilgreind sem aðallandnotkun en settir skilmálar um að íbúðarhús og frístundahús séu heimili á svæðinu skv. útfærslu í deiliskipulagi. Landnotkunarflokkarnir íbúðarsvæði og frístundabyggð eru því teknir út.
- Skilgreint er nýtt frístundabyggðarsvæði á jörðinni Kletti í Kollafirði að ósk landeiganda.
- Til að auka sveigjanleika aðalskipulags hefur heimill fjöldi frístundahúsa á tilteknum reitum verið aukinn lítillega.
- Á verslunar- og þjónustusvæði á Króksfjarðarnesi, ofan Þjóðveggar, er bætt inn heimild fyrir frístundahús og íbúðarhús til að skilgreining nái til þeirra húsa sem þar eru fyrir og til að auka sveigjanleika aðalskipulags.
- Skilmálar verndarsvæðis í byggð fyrir Þorpið í Flatey hafa verið teknir upp í sérskilmála frístundabyggðar í Þorpinu.
- Verslunar- og þjónustusvæði í Flatey hefur verið fellt út, en sett inn heimild fyrir þeim hótél- og veitingarekstri sem fyrir er á svæðinu innan frístundabyggðarinnar í Þorpinu.
- Sett er fram nánari skilgreining á hlutverki opinna svæða í þéttbýli.
- Sett er fram stefna um að skapa skjól með trjárækt og öðrum gróðri og bæta aðstæður til útivistar á Reykhólum.

Atvinnuþróun og auðlindanýting

- Meginuppbyggingu atvinnustarfsemi er beint í þéttbýli, en sett er fram stefna sem styður við aukabúgreinar á landbúnaðarsvæðum.
- Hnykkt er á stefnu og skilmálum um landbúnaðarland. Sett er markmið um að því að sveigjanleiki sé til að stunda aukabúgreinar á landbúnaðarsvæðum. Í tillögunni er gert ráð

fyrir svigrúmi til að stunda margvíslegar aukabúgreinar á landbúnaðarsvæðum, innan tiltekinna tilgreindra marka.

- Skilgreindar eru málsmeðferðarreglur og viðmið um skógrækt á landbúnaðarsvæðum og efnistöku.
- Landbúnaðarland er grófflokkað m.t.t. þess hve vel landið hentar til akuryrkju skv. leiðbeiningum atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins. Í almennum skilmálum fyrir landbúnaðarland er áskilið að þar sem framkvæmdir eru fyrirhugaðar verði metið hve vel land hentar til akuryrkju í samræmi við leiðbeiningarnar og þess verði gætt að gott akuryrkjuland spillist ekki á óafturkræfan hátt að óþörfu.
- Mörkuð er stefna um orkuvinnslu, þ.m.t. vindorku. Hnykkt er á stefnu um aukna nýtingu jarðhita.
- Athafnasvæði við Suðurbraut á Reykhólum er stækkað til suðurs, en þar er svigrúm er fyrir 2-3 nýjar lóðir. Settir eru inn skilmálar um ásýnd og góða umgengni á svæðinu.
- Stefna um efnistökusvæði er yfirfarin og settar kröfur um gögn og málsmeðferð við framkvæmdaleyfisveitingar. Nokkrum nýjum efnistökusvæðum er bætt við skv. upplýsingum frá Vegagerðinni og efnistökusvæði á Króksfjarðarnesi felld út.
- Tekið er út lítið hafnarsvæði á Króksfjarðarnesi, en í staðinn sett inn heimild fyrir bryggju þar innan iðnaðarsvæðis.
- Tekin eru út hafnarsvæði í eyjunum Sviðnum og Hvallátrum en felld inn í ákvæði fyrir landbúnaðarsvæði að gert sé ráð fyrir slíkri aðstöðu.
- Bátavör við Teinæringsvog er felld út sem hafnarsvæði en samsvarandi ákvæði felld inn í frístundabyggðarreit. Þetta endurspeglar þann raunveruleika að starfsemi á þessum svæðum er ekki hrein hafnarstarfsemi.
- Skjólhöfn við Innstapoll í Flatey er felld út sem hafnarsvæði, en staðsetning hennar var ekki talin ákjósanleg m.t.t. menningarminja á svæðinu.
- Á hafnarsvæðinu við Tröllenda er sett inn heimild fyrir starfsemi tengdri ferðaþjónustu í frystihúsinu.
- Tekið er út iðnaðarsvæði á Króksfjarðarnesi, en söfnunarsvæði fyrir úrgang sem þar var hefur verið lokað.
- Á iðnaðarsvæði í Karlsey eru skilmálar útvíkkaðir til að auka sveigjanleika aðalskipulagsins. Skilmálar miða við að svæðið sé einkum ætlað fyrir vinnslu sjávarfangs og eldi sjávardýra.
- Á verslunar- og þjónustusvæði á Reykhólum þar sem gert hefur verið ráð fyrir heilsuhótel er heimild aukin úr 40 í allt að 80 herbergi í allt að 4000 m² byggingu skv. ósk landeiganda.
- Gert er ráð fyrir nýju tjaldsvæði í Djúpadal að ósk landeiganda.

Þjónusta

- Samfélagsþjónusta í þéttbýlinu er sameinuð í einn landnotkunarreit, þar sem er kirkja, skólar og hjúkrunarheimili. Garður við Reykhólakirkju er felldur undir samfélagsþjónustureitinn og felldur út sem opið svæði þar sem útfærsla innan reitsins ákveðst í deiliskipulagi.

Landslag, náttúra og menningarminjar

- Hnykkt er á stefnu um landslagseinkenni, staðaranda og vernd náttúru- og menningarminja.
- Skerjagarður og strandsjór er skilgreindur í landnotkunarflokkinn vötn, ár og sjór. Ákvæði fyrir hann ná til fjara og strandsvæða meðfram öllu landi, eyjum og skerjum innan sveitarfélagsins.
- Sjávarfitjur og leirur eru hluti af strandsjó.

Ferðaleiðir og ferðamátar

- Sett er fram stefna um góðar aðstæður fyrir fjölbreytta ferðamáta í þéttbýli og góðar aðstæður til útivistar í nágrenni Reykhóla til samræmis við tillögur sem voru settar fram í eldra verkefni um staðaranda Reykhóla. Skilgreindar eru aðalgönguleiðir í þéttbýlinu og í Flatey.
- Sett er fram stefna um ferðaleiðir, til samræmis við svæðisskipulag Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar:

- Skilgreindar eru aðalgönguleiðir í dreifbýli.
- Skilgreindar eru aðalreiðleiðir í sveitarfélaginu.
- Skilgreindar eru aðalgöngurleiðir í þéttbýli og í Flatey.
- Skilgreint er ferðaleið meðfram ströndinni með sterkri tengingu við Vestfjarðaleiðina ásamt með tengingu við styttri og lengri akstur- og útivistarleiðir í grennd hennar.
- Sett er fram, á stafrænu formi, tillaga að skrá um vegi, aðra en þjóðvegi, innan marka sveitarfélagsins í til samþykktar samhlíða afgreiðslu aðalskipulagsins, í samræmi við reglugerð nr. 260/2018 um vegi í náttúru Íslands samkvæmt lögum um náttúruvernd.
- Sett er inn nýtt vatnsból á Hrafnanesi.

Takmarkanir á landnotkun

- Norðurströnd Þorskafjarðar og fjörur í Djúpafirði eru skilgreindar sem hverfisverndarsvæði.
- Hverfisverndarákvæði í Flatey eru uppfærð m.t.t. skilmála um verndarsvæði í byggð.

3 Nálgun við matið

3.1 Umhverfisþættir og umhverfisviðmið

Umhverfisáhrif aðalskipulagstillögunnar eru metin m.t.t. umhverfisþátta sem tilgreindir eru í lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana 111/2021. Umhverfisþættirnir samsvara skilgreiningu á umhverfi í lögnum en þar er því lýst sem „Samheiti fyrir samfélag, heilbrigði manna, dýr, plöntur, líffræðilega fjölbreytni, jarðveg, jarðmyndanir, vatn, loft, veðurfar, eignir, menningararfleifð, þ.m.t. byggingarsögulegar og fornleifafræðilegar minjar, og landslag og samspil þessara þátta.“

Fyrir hvern umhverfisþátt eru tilgreind umhverfisviðmið. Með hugtakinu umhverfisviðmið er átt við þá stefnu sem umhverfisáhrif stefnumiða áætlunar eru borin saman við, til að geta tekið afstöðu til þess hvort viðkomandi stefnumið sé talið hafa æskileg eða óæskileg áhrif, veruleg eða óveruleg.

Í mati á umhverfisáhrifum aðalskipulagstillögunnar var beitt viðmiðum sem listuð eru í kafla 3.3. Listinn er unnin út frá umhverfisviðmiðum sem var beitt við mat á svæðisskipulagi Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar, en þau byggja á markmiðum í áætlunum á svæðis- og landsvísu sem og alþjóðlegum og evrópskum samþykktum sem aðalskipulag þarf að taka miða af, sbr. kafla 3.2. Listinn var uppfærður m.v. nýjar áætlunir sem hafa tekið gildi frá gildistöku svæðisskipulagsins. Einnig var tekið mið af Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun og þar höfð hliðsjón af nálgun í umhverfismati tillögu að viðauka við landsskipulagsstefnu¹. Auk umhverfisviðmiða sem byggja á Heimsmarkmiðunum (HM) var í umhverfismati tillögu að landsskipulagsstefnu skilgreint viðmið byggt á Landslagssamningi Evrópu (ELS) og er það einnig tekið með í umhverfismati aðalskipulagstillögu Reykhólahrepps.

Umhverfismatið ætti þannig að gefa sterka vísbendingu um hversu vel stefna aðalskipulagstillögunnar samræmist viðeigandi stefnuskjöllum á lands- og heimsvísu.

¹ Skipulagsstofnun 2021: [Umhverfismat viðauka við Landsskipulagsstefnu 2015–2026](#). Loftslag, landslag, lýðheilsa.

3.2 Stefna og áætlanir tengdar aðalskipulagsgerð

Stefna á alþjóðavísu

Eftirfarandi alþjóðleg stefnuskjöl voru rýnd m.t.t. stefnumiða sem taka ber tillit til við aðalskipulags Reykhókahrepps.

Stefnuskjöl á alþjóðavísu	Stefna sem varðar aðalskipulagið
Alþjóðasamþykkt um fuglavernd (París 1950).	Allir villtir fuglar skulu verndaðir. Stjórnvöld mega veita undanþágu frá þessari almennu reglu í þágu vísinda og menntunar, og hvað varðar varg fugla.
Landslagssamningur Evrópu (Florence 2000).	Markmið samningsins eru að stuðla að verndun, stýringu og skipulagi landslags ásamt því að koma á fót evrópsku samstarfi um landslag. Samningurinn inniheldur m.a. almenn ákvæði um fjögur meginatriði: <ul style="list-style-type: none"> • Að veita landslagi ákveðinn sess í lögum og viðurkenna mikilvægi þess í umhverfi landsins. • Að móta og framfylgja stefnu um landslag sem miðar að verndun, nýtingu og skipulagi þess. • Að tryggja aðkomu almennings o.fl. að mótun stefnu um landslag. • Að huga að landslagi við aðra stefnumótun, svo sem í stefnu um byggðabróun, menningarmál, landbúnað, félagsmál og efnahagsmál.
Samþykkt um votlendi sem hafa alþjóðlegt gildi, einkum fyrir fuglalíf (Ramsar 1971).	Markmið samningsins er að stuðla að verndun og skynsamlegri nýtingu votlendissvæða í heiminum, sérstaklega sem lífsvæði fyrir votlendisfugla.
Samningur um verndun villtra plantna og dýra og lífsvæða í Evrópu (Bern 1979).	Gera ber nauðsynlegar ráðstafanir til að viðhalda, eða aðlaga, stofnstærð villtra dýra og plantna, í samræmi við vistfræðilegar, vísindalegar og menningarlegar kröfur.
Samningur um líffræðilega fjölbreytni (Río 1992).	Stuðla ber að verndun og sjálfbærri notkun líffræðilegrar fjölbreytni.
Rammasamningur Sameinuðu þjóðanna um loftslagsbreytingar (Río de Janeiro 1992).	Stemmt verði stigi við auknum gróðurhúsaáhrifum með því að draga úr útstreymi gróðurhúsalofttegunda af manna völdum og vernda og auka viðtaka og geyma (þ.e. lífmassa, skóga, höf og önnur vistkerfi á landi, á ströndum og í hafi) fyrir gróðurhúsalofttegundir.
Parísarsáttmáli Sameinuðu þjóðanna.	Parísarsáttmálinn er samkomulag undir Loftslagssamningi Sameinuðu þjóðanna (United Nations Framework Convention on Climate Change - UNFCCC). Markmið samningsins er að halda hækkun hitastigs jarðar undir 2°C miðað við meðalhitastig við upphaf iðnvæðingarinnar en jafnframt skuli leitast við að halda hækkuninni undir 1,5°C. Samningurinn var fullgiltur af Alþingi í september 2016.
Samningur um verndun menningar- og náttúruarfleifðar heimsins (C 42/1995).	Skylda aðildarríkis til að skilgreina, vernda, varðveita, kynna og miðla til komandi kynslóða menningar- og náttúruarfleifð sem hefur sérstakt alþjóðlegt gildi og er á yfirráðasvæði þess.

Stefna á landsvísu

Eftirfarandi stefnuskjöl á landsvísu voru rýnd m.t.t. stefnumiða sem taka ber tillit til við aðalskipulagsgerð.

Stefnuskjöl á landsvísu	Stefna sem varðar aðalskipulagið
Landsskipulagsstefna 2015-2026. ²	<p>Í henni er sett fram stefna um hvernig stjórnvöld skuli vinna að skipulagsmálum og byggir hún á fjórum leiðarljósum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að skipulag byggðar og landnotkunar stuðli að sjálfbærri þróun. • Að skipulag byggðar og landnotkunar sé sveigjanlegt og stuðli að seiglu gagnvart samfélags- og umhverfisbreytingum. • Að skipulag byggðar og landnotkunar stuðli að lífsgæðum fólks. • Að skipulag byggðar og landnotkunar styðji samkeppnishæfni landsins alls og einstakra landshluta. <p>Skipulagsstofnunar hefur unnið viðauka við Landsskipulagsstefnu 2015–2026. Tillagan³ hefur verið afhent umhverfi- og auðlindaráðherra, en ekki verið formlega staðfest.</p> <p>Í tillögunni er sett fram stefna um loftslagsmál, landslag og lýðheilsu í tengslum við framkvæmd skipulagsmála. Þær áherslur sem þar eru settar fram fléttast með ýmsum hætti saman við viðfangsefni gildandi landsskipulagsstefnu sem samþykkt var á Alþingi árið 2016 og tekur til skipulagsmála á miðhálandinu, í dreifbýli og þéttbýli og á haf- og strandsvæðum. Tillagan felur einnig í sér viðbætur við gildandi landsskipulagsstefnu varðandi skipulag haf- og strandsvæða.</p>
Aðgerðaáætlun í loftslagsmálum 2018–2030. ⁴	Aðgerðir stjórnvalda til að stuðla að samdrætti í losun gróðurhúsalofttegunda til 2030. Sett er fram aðgerð um skipulagsmál og loftslagsmál sem gengur út á að beita skipulagsgerð markvisst í tengslum við loftslagsmál.
Áætlun um vernd og orkunýtingu landsvæða. Pingsályktun samp.14.1.2013 og 2015. ⁵	<p>Samkvæmt áætluninni verði tryggt að nýting landsvæða þar sem er að finna virkjunarkosti byggist á langtímasjónarmiðum og heildstæðu hagsmunamati þar sem tekið verði tillit til verndargildis náttúru og menningarsögulegra minja, hagkvæmni og arðsemi ólíkra nýtingarkosta og annarra gilda sem varða þjóðarhag, svo og hagsmuna þeirra sem nýta þessi sömu gæði, með sjálfbæra þróun að leiðarljósi.</p> <p>Engin svæði innan Reykhólahrepps eru í áætluninni.</p>
Ferðamálaáætlun 2011-2020. Pingsályktun samp. 7.6.2011. ⁶	<p>Í áætluninni eru eftirfarandi meginmarkmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að auka arðsemi atvinnugreinarinnar • Að standa að markvissri uppbyggingu áfangastaða, öflugri vöruþróun og kynningarstarfi til að skapa tækifæri til að lengja ferðamannatímabilið um land allt, minnka árstíðasveiflu og stuðla að betri dreifingu ferðamanna um landið • Að auka gæði, fagmennsku, öryggi og umhverfisvitund ferðaþjónustunnar • Að skilgreina og viðhalda sérstöðu Íslands sem áfangastaðar ferðamanna, m.a. með öflugu greiningar- og rannsóknarstarfi.
Pingsályktun um stefnu í fjarskiptum fyrir árin 2019–2033 ⁷	Í áætluninni er sett fram framtíðarsýn og meginmarkmið um að Ísland verði í fremstu röð með trausta og örugga innviði, öflug sveitarfélög, verðmætasköpun og framsækna þjónustu. Tækni tengi saman byggðir landsins og Ísland við umheiminn með umhverfissjónarmið í huga.

² Skipulagsstofnun. [Landsskipulagsstefna 2015-2026.](#)

³ [Tillaga Skipulagsstofnunar til umhverfis- og auðlindaráðherra að landsskipulagsstefnu.](#)

⁴ Umhverfis- og auðlindaráðuneytið. [Aðgerðaáætlun í loftslagsmálum 2018–2030.](#)

⁵ Stjórnarráð Íslands: [Áætlun um vernd og orkunýtingu landsvæða.](#) Pingsályktun samp.14.1.2013 og 2015

⁶ Stjórnarráð Íslands: [Ferðamálaáætlun 2011-2020.](#) Pingsályktun samp. 7.6.2011

⁷ Stjórnarráð Íslands: [Pingsályktun um stefnu í fjarskiptum fyrir árin 2019–2033.](#)

<p>Forgangsmarkmið ríkisstjórnarinnar – Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna.⁸</p>	<p>Ríkisstjórnin samþykkti í júní 2018 að forgangsraða 65 af 169 undirmarkmiðum heimsmarkmiða Sameinuðu þjóðanna við innleiðingu þeirra á Íslandi. Forgangsröðunin tekur mið af stjórnarsáttmála ríkisstjórnarinnar auk þess sem þeim markmiðum var forgangsraðað sem krefjast mestrar vinnu af hálfu stjórnvalda til að þeim megi ná fyrir árið 2030.</p> <p>Forgangsmarkmiðin endurspeгла áherslur stjórnvalda við innleiðingu markmiðanna næstu árin. Þau útiloka þó ekki að unnið verði að innleiðingu annarra markmiða, sér í lagi þeirra sem vel eru á veg komin. Þá verður jafnframt lögð áhersla á að miðla reynslu og þekkingu Íslands til annarra þjóða heimsins.</p>
<p>Hreint loft til framtíðar 2018–2029. Áætlun um loftgæði.⁹</p>	<p>Með lögum nr. 144/2013 um breytingu á lögum nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir var innleidd tilskipun 2008/50/EB um gæði andrúmslofts og hreinna loft í Evrópu. Í 6. mgr. 36. gr. laganna er kveðið á um almenna áætlun um loftgæði, sem ráðherra gefur út til tólf ára í senn og skal áætlunin gilda fyrir landið allt.</p> <p>Meginmarkmið áætlunarinnar er að stuðla að loftgæðum og heilnæmu umhverfi.</p>
<p>Kerfisáætlun Landsnets 2021-2030.¹⁰</p>	<p>Tillaga að kerfisáætlun 2021-2030 um uppbyggingu flutningskerfis raforku á Íslandi fjallar m.a. um grunnforsendur fyrir áætlun, niðurstöður valkostagreininga, áætlun um uppbyggingu meginflutningskerfisins til næstu 10 ára og lýsingar á framkvæmdaverkum á tímabilinu 2022-2024.¹¹</p>
<p>Landslagssamningur Evrópu og samþykkt um fullgildingu hans.¹²</p>	<p>Samningnum er ætlað að stuðla að verndun, stýringu og skipulagi landslags ásamt því að koma á fót evrópsku samstarfi um landslag.</p> <p>Almenn ákvæði samningsins varða fjögur meginatriði:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að í löggjöf sé fjallað um landslag og mikilvægi þess í umhverfi landsins viðurkennt. • Að móta og framfylgja stefnu um landslag sem miðar að verndun, nýtingu og skipulagi þess. • Að tryggja aðkomu almennings og annarra að mótun stefnu um landslag. • Að huga að landslagi við aðra stefnumótun, svo sem í stefnu um byggðapróun, menningarmál, landbúnað, félagsmál og efnahagsmál.
<p>Líffræðileg fjölbreytni: Stefnumótun Íslands um framkvæmd Samnings um líffræðilega fjölbreytni.</p>	<p>Stefnan miðar að því að vernda og endurheimta líffræðilega fjölbreytni Íslands og koma í veg fyrir frekari skerðingu hennar, tryggja sjálfbæra nýtingu lífríkisins og endurheimta þá þætti þess sem spillst hafa eða horfið vegna umsvifa mannsins.</p>
<p>Lýðheilsustefna og aðgerðaáætlun sem stuðlar að heilsueflandi samfélagi – með sérstakri áherslu á börn og ungmenni að 18 ára aldri.</p>	<p>Stefnan miðar að því að að Íslendingar verði ein heilbrigðasta þjóð heims árið 2030.</p>
<p>Menningarstefna í mannvirkjagerð: Stefna íslenskra stjórnvalda í byggingarlist.</p>	<p>Stefna um byggingarlist sem miðar að því að standa vörð um efnisleg verðmæti hins manngerða umhverfis.</p>
<p>Náttúruverndaráætlun 2004-2008 og 2009-2013.</p>	<p>Engin svæði í áætluninni eru innan Reykhólahrepps.</p>

⁸ Stjórnarráð Íslands: [Forgangsmarkmið ríkisstjórnarinnar](#).

⁹ Umhverfis- og auðlindaráðuneytið. [Hreint loft til framtíðar 2018–2029. Áætlun um loftgæði](#)

¹⁰ Orkustofnun 12.2.2020: [Orkustofnun samþykkir kerfisáætlun Landsnets 2019-2028](#).

¹¹ Landsnet, 2021. [Kerfisáætlun Landsnets 2021-2030](#).

¹² Stjórnarráð Íslands 2019: [Ríkisstjórnin samþykkir að Ísland fullgildi Landslagssamning Evrópu](#).

Náttúruminjaskrá.	Á Náttúruminjaskrá eru friðlýst svæði og aðrar náttúruminjar, auk framkvæmdaáætlunar. Um friðlýst svæði gilda reglur sem auglýstar hafa verið í Stjórnartíðindum og setja hömlur á athafnir innan svæðanna sem taka þarf tillit til við gerð aðalskipulags. Um aðrar náttúruminjar á náttúruminjaskrá gildir að leita skal umsagnar og tilkynna Umhverfisstofnun um framkvæmdir þar sem hætta er á að þeim verði spillt.
Samgönguáætlun 2020-2034. ¹³	Sett er framtíðarsýn og meginmarkmið um að Ísland verði í fremstu röð með trausta og örugga innviði, öflug sveitarfélög, verðmætasköpun og framsækna þjónustu. Tækni tengi byggðir landsins og Ísland við umheiminn í jafnvægi við umhverfið. Markmið eru sett um: <ul style="list-style-type: none"> • greiðar samgöngur • öruggar samgöngur • hagkvæmar samgöngur • umhverfislega sjálfbærar samgöngur • jákvæða byggðábrúun
Stefna um lagningu raflína. Pingsályktun samþ. 28.5.2015. ¹⁴	Fram koma viðmið og meginreglur til grundvallar við uppbyggingu á dreifi- og flutningskerfi raforku.
Stefna stjórnvalda um uppbyggingu flutningskerfis raforku. Pingsályktun samþ. 11.6.2018. ¹⁵	Alþingi ályktar, sbr. 39. gr. a rafkulaga, nr. 65/2003, að við uppbyggingu flutningskerfis raforku, þ.m.t. við gerð kerfisáætlunar, verði stefna sú sem fram kemur í pingsályktun þessari höfð að leiðarljósi.
Stefna um samþykki fyrir nýtingu lands og landsréttinda í þjóðlendum. ¹⁶	Tilgangur stefnunnar er að fyrir liggi skýrar leiðbeiningar um það hvernig forsætisráðuneytið rækir samþykktarhlutverk sitt þegar fyrir liggur fyrirætlun sveitarfélags um að heimila nýtingu lands og landsréttinda innan þjóðlendu á grundvelli heimildar í 3. mgr. 3. gr. þjóðlendlaga. Markmið áætlunarinnar eru: <ul style="list-style-type: none"> • Standa vörð um óbyggð víðerni í þjóðlendum. • Vernda náttúru, lífríki, vatnafar, jarðmyndanir og landslag og koma í veg fyrir röskun þess eins og kostur er. • Styrkja náttúruleg vistkerfi og virkni þeirra og leyfa vistkerfi og landi að þróast eftir eigin lögmálum. • Virða náttúruleg ferli og stuðla að líffræðilegum og jarðfræðilegum fjölbreytileika. • Stöðva jarðvegseyðingu og endurheimta eins og kostur er víðerni og náttúrugæði.
Stefnumarkandi landsáætlun um uppbyggingu innviða til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum 2018–2029. Pingsályktun samþ. 11.6.2018. ¹⁷	Stefnumarkandi tólf ára áætlun sem fjallar um stefnumótun vegna uppbyggingar innviða á ferðamannastöðum, leiðum og svæðum. Í henni eru sett fram markmið um stýringu og sjálfbæra þróun, vernd náttúru og menningarsögulegra minja, öryggismál, skipulag og hönnun og ferðamannaleiðir. Engin svæði tilgreind í Reykhólahreppi í Verkefnaáætlun 2020-2022.
Stefnumörkun Íslands um framkvæmd Samningsins um líffræðilega fjölbreytni (samþ. af ríkisstjórn 2008) og Stefnumörkun Íslands	Markmið þeirrar stefnumörkunar er að innleiða markmið samningsins í íslenska stjórnsýslu og vera heildarrámi um stefnumótun stjórnvalda sem lýtur að verndun og sjálfbærri nýtingu líffræðilegrar fjölbreytni landsins.

¹³ Stjórnarráð Íslands. [Samgönguáætlun 2020–2034](#).

¹⁴ Stjórnarráð Íslands. [Stefna um lagningu raflína](#). Pingsályktun samþ. 28.5.2015.

¹⁵ Stjórnarráð Íslands. [Stefna stjórnvalda um uppbyggingu flutningskerfis raforku](#). Pingsályktun samþ. 11.6.2018.

¹⁶ Stjórnarráð Íslands. [Stefna um samþykki fyrir nýtingu lands og landsréttinda í þjóðlendum](#)

¹⁷ Stjórnarráð Íslands. [Stefnumarkandi landsáætlun um uppbyggingu innviða til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum 2018–2029](#). Pingsályktun samþ. 11.6.2018

<p>um líffræðilega fjölbreytni - Framkvæmdaáætlun (samb. af ríkisstjórn 2010).¹⁸</p>	<p>Meginmarkmið stefnunnar er að vernda og endurheimta líffræðilega fjölbreytni Íslands og koma í veg fyrir frekari skerðingu hennar, tryggja sjálfbæra nýtingu lífríkisins og endurheimta þá þætti þess sem spillist hafa eða horfið vegna umsvifa mannsins.</p> <p>Settar eru fram leiðir sem grundvallast á ákvæðum Samningsins um líffræðilega fjölbreytni og útfærslum sem ákvarðaðar hafa verið af aðildarríkjum samningsins á grundvelli þeirra.</p>
<p>Stefnumótandi byggðaáætlun 2018–2024¹⁹. Pingsályktun samb. 11.6.2018.²⁰</p>	<p>Markmið stjórnvalda skv. áætluninni eru að:</p> <ol style="list-style-type: none"> jafna aðgengi að þjónustu, jafna tækifæri til atvinnu, stuðla að sjálfbærri þróun byggða um allt land. <p>Tilgreindar eru áherslur sem leiði til beinna og skilgreindra aðgerða eða til samþættingar við aðgerðir í öðrum opinberum áætlunum til að framangreindum markmiðum verði náð.</p>
<p>Vegvísir í ferðapjónustu.²¹</p>	<p>Markmið Vegvísisins er að leggja traustan grunn fyrir farsæla og sjálfbæra þróun ferðapjónustunnar til framtíðar, í sátt við land og þjóð. Í Vegvísinum eru skilgreindir sjö áherslupættir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Samhæfing Jákvæð upplifun ferðamanna Áreiðanleg gögn Náttúruvernd Hæfni og gæði Aukin arðsemi Dreifing ferðamanna

Stefna á svæðisvísu

Eftirfarandi stefnuskiöl á landsvísu voru rýnd m.t.t. stefnumiða sem taka ber tillit til við aðalskipulags Reykhólahrepps.

Stefnuskiöl á svæðisvísu	Stefna sem varðar aðalskipulagið
<p>Svæðisskipulag Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar 2018-2030.²²</p>	<p>Svæðisskipulagið markar sameiginlega framtíðarsýn og stefnu sveitarfélaganna.</p>
<p>Sóknaráætlun Vestfjarða 2015-2019 og 2020-2024.²³</p>	<p>Skilgreind eru fjögur meginmarkmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> Atvinna og nýsköpun: Fjölga fyrirtækjum, störfum og vel menntuðu starfsfólki og auka þannig verðmætasköpun í landshlutanum. Samfélag: Hækka menntunarstig með aðgengi að hágæða menntun, auka velferð, bæta lýðheilsu og efla þannig mannauð og atvinnulíf. Umhverfi og skipulag: Auka umhverfisvitund íbúa, sveitarfélaga og fyrirtækja, bæta aðgengi að sjálfbærum lausnum og draga úr sóun. Menning: Á Vestfjörðum blómstri menning sem er studd af öflugum fyrirtækjum og sveitarfélögum. Þar sé auðugt listalíf, viðburðir og framúrskarandi aðstaða til útiveru.

¹⁸ Stjórnarráð Íslands: [Líffræðileg fjölbreytni](#).

¹⁹ Stjórnarráð Íslands: [Stefnumótandi byggðaáætlun 2018–2024](#).

²⁰ [Stefnumótandi byggðaáætlun 2018–2024](#). Pingsályktun samb. 11.6.2018.

²¹ Stjórnarráð Íslands: [Vegvísir í ferðapjónustu](#).

²² [Svæðisskipulag Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar 2018-2030](#).

²³ Vestfjarðastofa: [Sóknaráætlun Vestfjarða](#).

<p>Áfangastaðaáætlun Vestfjarða.²⁴</p>	<p>Áfangastaðaáætlun Vestfjarða markar sýn á ferðaþjónustu í landshlutanum og setur aðgerðaáætlun til þriggja ára í senn. Endurnýjuð Áfangastaðaáætlun Vestfjarða 2020 liggur nú fyrir í drögum. Samkvæmt drögunum er sameiginleg framtíðarsýn Vestfjarða til ársins 2024 að „Vestfirðir eru sjálfbær gæðaáfangastaður þar sem arðbær ferðaþjónusta er rekin í sátt við umhverfi og samfélag. Ferðamannaleiðin Vestfjarðaleiðin byggist upp samhliða þróun í afþreyingu sem byggir á sérkennum svæðisins, ægifagurrar náttúru og heildstæðra þorpsmynda allt árið um kring“.</p> <p>Skilgreind eru eftirfarandi meginmarkmið með sjálfbærni að leiðarljósi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uppbygging gæðaáfangastaða • Öflugt samstarf hagaðila sem leggur grunn að gæða ferðaþjónustu • Samstaða um umhverfi og samfélag • Bættar samgöngur • Viðhald sérkennis svæðis og náttúru • Heilsársferðaþjónusta • Þróun afþreyingar sem byggir á sérstöðu náttúrunnar • Rannsóknir, þróun og nýsköpun
<p>Á krossgötum. Sviðsmyndir um mögulega þróun atvinnu- og mannlífs á Vestfjörðum árið 2035. Vestfjarðastofa 2019²⁵.</p>	<p>Settar fram fjórar mögulegar sviðsmyndir um atvinnulíf á Vestfjörðum. Þær lýsa ólíku umhverfi atvinnu- og mannlífs á svæðinu og hvernig sú staða sem tiltekin er í hverri sviðsmynd gæti hafa gerst.</p>
<p>Umhverfisvottun Vestfjarða, tilheyrandi stefna og framkvæmdaáætlun.²⁶</p>	<p>Vestfirðir hafa einsett sér að skara fram úr í umhverfismálum og hafa ákveðið að vera stóriðjulaus landshluti. Hluti af því ferli var að fá umhverfisvottun á rekstur allra sveitarfélaganna á Vestfjörðum. Því markmiði var náð 2016 þegar að Vestfirðir fengu silfurvottun EarthCheck.</p>
<p>Vestfjarðaleiðin. Ferðamannaleið um Vestfirði.²⁷</p>	<p>Ferðaþjónustan á Vestfjörðum hefur talað fyrir því að Vestfjarðahringurinn, sem verður til við gerð Dýrafjarðarganga og veg yfir Dynjandisheiði, verði skilgreindur sem ferðamannaleið. Ferðamannaleiðin hefur fengið nafnið Vestfjarðaleiðin og er með henni verið að skapa nýtt aðdráttarafli fyrir Vestfirði og Ísland sem byggir á upplifun og afþreyingu.</p>
<p>Verndaráætlun fyrir Breiðafjörð 2014-2019²⁸.</p>	<p>Tilgangur laga um vernd Breiðafjarðar nr. 54/1995 er að vernda landslag, jarðmyndanir, lífríki og menningarminjar í Breiðafirði. Lögin kveða á um gerð verndaráætlunar og kom Verndaráætlun Breiðafjarðar 2014-2019 út 10. október 2001. Endurskoðun verndaráætlunar hefur verið í deigluinni síðustu árin en er ekki lokið.</p>
<p>Framkvæmdaáætlun Breiðafjarðarnefndar 2020-2021²⁹.</p>	<p>Byggir á þeim verkefnum sem samþykkt hafa verið í Verndaráætlun fyrir Breiðafjörð 2014-2019, sem undirrituð var af umhverfis- og auðlindaráðherra árið 2015. Framkvæmdaáætlunin var yfirfarin og samþykkt af Breiðafjarðarnefnd í apríl 2018.</p>
<p>Aðalskipulag aðliggjandi sveitarfélaga.</p>	<p>Dalabyggð, Strandabyggð, Vesturbyggð, Ísafjarðarbær.</p>

²⁴ Vestfjarðastofa: [Áfangastaðaáætlun Vestfjarða](#).

²⁵ Vestfjarðarstofa: [Á krossgötum. Sviðsmyndir um mögulega þróun atvinnu- og mannlífs á Vestfjörðum árið 2035. Vestfjarðastofa 2019](#).

²⁶ Vestfjarðastofa: [Umhverfisvottun Vestfjarða](#).

²⁷ Vestfjarðastofa: [Vestfjarðaleiðin](#).

²⁸ Breiðafjarðarnefnd. [Verndaráætlun fyrir Breiðafjörð 2014-2019](#).

²⁹ Breiðafjarðarnefnd. [Framkvæmdaáætlun Breiðafjarðarnefndar 2020-2021](#).

3.3 Umhverfisviðmið

Eftirfarandi er listi yfir matsspurningar sem endurspeglu umhverfisviðmið. sem voru skilgreind fyrir hvern umhverfisþátt.

Umhverfisþáttir	Umhverfisviðmið	Heimsmarkmið ³⁰
Berggrunnur	<ul style="list-style-type: none"> Styður stefnan við fjölbreytni jarðmyndana? 	<ul style="list-style-type: none"> HM 11 Sjálfbærar borgir og samfélag HM 15 Líf á landi ELS Landslag
Jarðvegur	<ul style="list-style-type: none"> Styður stefnan við sjálfbæra nýtingu jarðvegs? Styður stefnan við að dregið sé úr jarðvegseyðingu? 	<ul style="list-style-type: none"> HM 15 Líf á landi
Yfirborðsvatn	<ul style="list-style-type: none"> Styður stefnan við sjálfbæra nýtingu yfirborðsvatns? Styður stefnan við nýtingu orkulinda með sjálfbærni og umhverfisvernd að leiðarljósi? 	<ul style="list-style-type: none"> HM 6 Hreint vatn og hreinlætisaðstaða HM 14 Líf í vatni HM 15 Líf á landi
Grunnvatn	<ul style="list-style-type: none"> Styður stefnan við sjálfbæra nýtingu grunnvatns? Styður stefnan við aðgengi allra að heilnæmu ferksvatni? 	<ul style="list-style-type: none"> HM 6 Hreint vatn og hreinlætisaðstaða HM 14 Líf í vatni
Jarðhiti	<ul style="list-style-type: none"> Styður stefna við nýtingu orkulinda með sjálfbærni og umhverfisvernd að leiðarljósi? 	<ul style="list-style-type: none"> HM 7 Sjálfbær orka HM 11 Sjálfbærar borgir og samfélag
Sjór	<ul style="list-style-type: none"> Styður stefnan við viðhald á heilbrigði, líffræðilegri fjölbreytni og framleiðslugetu hafsins? Styður stefnan við nýtingu auðlinda á haf- og strandsvæðum sem byggist á vistkerfisnálgun? Stuðlar stefnan að minni mengun sjávar, einkum frá starfsemi á landi? 	<ul style="list-style-type: none"> HM 14 Líf í vatni HM 15 Líf á landi
Loft og veðurfar	<ul style="list-style-type: none"> Styður stefnan við heilnæmt andrúmsloft? Stuðlar stefnan að minni losun gróðurhúsalofttegunda og varðveislu og bindingu kolefnis í gróðri og jarðvegi? Styður stefnan við öryggi almennings gagnvart loftslagsbreytingum? 	<ul style="list-style-type: none"> HM 7 Sjálfbær orka HM 11 Sjálfbærar borgir og samfélag HM 13 Aðgerðir í loftslagsmálum
Gróður	<ul style="list-style-type: none"> Styður stefnan við sjálfbæra nýtingu gróðuruauðlinda? Styður stefnan við gróðurvernd? 	<ul style="list-style-type: none"> HM 14 Líf í vatni HM 15 Líf á landi
Lífriki	<ul style="list-style-type: none"> Styður stefnan við vernd náttúruminja og líffræðilegs fjölbreytileika? Stuðlar stefnan að því ekki sé gengið að óþörfu á svæði sem eru verðmæt vegna náttúruverndar? Styður stefnan við endurheimt votlendis og annarra mikilvægra vistkerfa? 	<ul style="list-style-type: none"> HM 14 Líf í vatni HM 15 Líf á landi

³⁰ Hér eru dregin fram þau Heimsmarkmið sem helst tengjast umhverfisviðmiðinu en í einhverjum tilvikum geta fleiri tengst en þau sem eru nefnd.

	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við umhverfi án hættulegra efna? • Styður stefnan við sjálfbæra nýtingu lífríkis? 	
Landslag	<ul style="list-style-type: none"> • Stuðlar stefnan að verndun, nýtingu og skipulagi landslags? • Styður stefnan við aukna almenna meðvitund og þekkingu á landslagi? • Styður stefnan við greiningu á sérkennum og verðmæti landslags og mótun stefnu um landslag? • Stuðlar stefnan að því að staðsetning og hönnun nýrra mannvirkja taki mið af byggingarhefðum, landslagi og staðháttum? • Styður stefnan við varðveislu náttúru- og menningargæða sem hafa staðbundið eða víðtækara gildi út frá sögu, náttúruferi eða menningu? 	<ul style="list-style-type: none"> • HM 3 Heilsa og vellíðan • HM 7 Sjálfbær orka • HM 11 Sjálfbærar borgir og samfélag
Minjar	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við vernd menningarminja? 	<ul style="list-style-type: none"> • ELS Landslag
Sögur og sagnir	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við verndun og varðveislu menningar og sögu sem felst m.a. í byggingararfi og landslagi? 	<ul style="list-style-type: none"> • ELS Landslag
Mannauður og búseta, þ.m.t. íbúðar- og frístundabyggð	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við samkeppnishæfni og eflingu samfélags og atvinnulífs? • Styður stefnan við styrkingu samfélags með því að beina vexti að þeim kjörnum sem fyrir eru? • Stuðlar stefnan að öruggri, aðgengilegri og vandaðri byggð í góðum tengslum við umhverfi og náttúru sem styður lífsgæði og heilbrigðan og sjálfbæran lífsstíl? • Stuðlar stefnan að afmörkuðum en samfelldum frístundabyggðarsvæðum sem gefa notendum þeirra kost á góðum tækifærum til útiveru um leið og gætt er að því að frístundabyggðin skerði ekki mikilvæg eða viðkvæm svæði með tilliti til landbúnaðar eða náttúruverndar? • Stuðlar stefnan við góð tækifæri til útivistar og að því að réttur almennings að frjálsum aðgengi um náttúru landsins sé tryggður. • Styður stefnan við öryggi almennings gagnvart náttúruvá? 	<ul style="list-style-type: none"> • HM 3 Heilsa og vellíðan • HM 8 Góð atvinna og hagvöxtur • HM 11 Sjálfbærar borgir og samfélag • HM 12 Ábyrg neysla og framleiðsla • HM 13 Aðgerðir í loftslagsmálum
Samfélagsþjónusta	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við góð búsetuskilyrði og samkeppnishæfni byggða og bæja? • Styður stefnan við styrkingu samfélags með því að beina vexti að þeim kjörnum sem fyrir eru? 	<ul style="list-style-type: none"> • HM 8 Góð atvinna og hagvöxtur • HM 4 Menntun fyrir alla
Atvinnulíf	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við aðstæður fyrir grænt hagkerfi og fjölbreytt og samkeppnishæft atvinnulíf? • Styður stefnan við samkeppnishæfni og eflingu samfélags og atvinnulífs? • Styður stefnan við uppbyggingu atvinnulífs til framtíðar, með áherslu á gæði í hinu byggða umhverfi og öflugum innviðum. • Styður stefnan við eflingu sérstöðu Íslands sem áfangastað ferðamanna? 	<ul style="list-style-type: none"> • HM 8 Góð atvinna og hagvöxtur • HM 9 Nýsköpun og uppbygging • HM 11 Sjálfbærar borgir og samfélag • HM 12 Ábyrg neysla og framleiðsla

	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við eflingu ferðaþjónustu í dreifbýli um leið og gætt er að því að varðveita þau gæði sem eru undirstaða ferðaþjónustu? • Styður stefnan við að nýting náttúruauðlinda fari fram með sjálfbærum hætti? • Stuðlar stefnan að möguleikum á fjölbreyttri og hagkvæmri nýtingu landbúnaðarlands í sátt við umhverfið? • Stuðlar stefnan að því að byggð gangi ekki að óþörfu á svæði sem eru verðmæt til landbúnaðar? 	
Stofnkerfi	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við samþættingu stefnu um byggðapróun í þéttbýli og dreifbýli með áherslu á greiðar, öruggar og vistvænar samgöngur og fjölbreyttan ferðamáta? • Styður stefnan við byggingu viðnámsþolinna innviða og við nýsköpun? • Styður stefnan við hagkvæmni varðandi samgöngur og veitur? • Styður stefnan við aðgengi allra að áreiðanlegri og sjálfbærri orku á viðráðanlegu verði? • Styður stefnan við greiðar samgöngur innan skilgreindra vinnusóknar- og þjónustusvæða meginkjarna, með styrkingu byggðar að leiðarljósi? • Er mótuð stefna um meginleiðir ferðamanna, gangandi, ríðandi og hjólandi? • Gefur stefnan kost á uppbyggingu fjarskiptamannvirkja til að tryggja örugg fjarskipti, um leið og gætt verði að áhrifum á náttúru og landslag? • Gefur stefnan kost á uppbyggingu flutningsmannvirkja raforku sem tryggir örugga afhendingu raforku, um leið og tekið er tillit til áhrifa á náttúru og landslag? • Stuðlar tillagan að því að mannvirki vegna orkuvinnslu og orkuflutnings falli sem best að landslagi og annarri landnotkun? • Er með stefnunni tekin afstaða til möguleika á orkuframleiðslu með vatnsafla, jarðvarma og vindorku í sátt við náttúru og samfélag? 	<ul style="list-style-type: none"> • HM 7 Sjálfbær orka • HM 9 Nýsköpun og uppbygging • HM 11 Sjálfbærar borgir og samfélag

4 Umhverfismat

4.1 Vinnsla og framsetning

Hver umhverfisþáttur er tekinn fyrir og gerð grein fyrir þeim stefnumiðum (markmiðum og/eða leiðum) sem talin eru geta haft áhrif á þáttinn. Síðan er metið hvort þau samræmast umhverfisviðmiðum fyrir umhverfisþáttinn. Notaður er eftirfarandi skali til að lýsa samræmi/ósamræmi og þar með áhrifum á viðkomandi umhverfisþátt.

Tákn	Merking tákns
+	Samræmi – stefnan styður við viðkomandi umhverfisviðmið (jákvæð áhrif)
Ó	Óverulegt – stefnan styður viðkomandi umhverfisviðmið að óverulegu leyti eða að hluta til
-	Ósamræmi – stefnan styður ekki eða gengur gegn viðkomandi umhverfisviðmiði (neikvæð áhrif)
áev	Á ekki við – stefnan tengist ekki umhverfisviðmiðinu með beinum hætti

4.2 Berggrunnur

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfisþáttinn

- Sett er fram markmið um að farið sé vel með jarðefni og vandað sé til efnistöku og frágangs á efnistökusvæðum.
- Ákvæði fyrir landbúnaðarsvæði veita svigrúm fyrir minniháttar efnistöku á lögbýlum vegna þarfa landbúnaðarins enda fari hún fram utan svæða sem njóta verndar skv. 61. grein náttúruverndarlaga.
- Sett er fram stefna um vegabætur sem kann að kalla á efnistöku.

Áhrif stefnunnar á umhverfisþáttinn

Umhverfisþáttur	Umhverfisviðmið
Berggrunnur	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við fjölbreytni jarðmyndana?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	
+	Stefnan styður við ofangreint umhverfisviðmið með því að gera kröfu um að vandað sé til efnistöku og frágangs á efnistökusvæðum og með því að minna á að gerðir svæða sem tilgreindar eru í 61. gr. náttúruverndarlaga njóta verndar.

4.2 Jarðvegur

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfisþáttinn

- Sett er fram það meginmarkmið að skipulag stuðli að sjálfbærri nýtingu auðlinda og góðri umgengni um þær til að tryggja heilbrigði vistkerfa og hagsæld samfélagsins til langs tíma lítið.
- Sett er fram stefna um aukna bindingu kolefnis í gróðri og jarðvegi með því að standa vörð um náttúruskóga, líffræðilega fjölbreytni og óröskuð votlendi.

Umhverfismatsskýrsla. Drög til kynningar

- Sett er fram markmið um að staðinn verði vörður um þau náttúrugæði og auðlindir sem landbúnaðarframleiðsla og aukabúgreinar í dreifbýli byggja á og þær nýttar með sjálfbærum hætti.
- Sett er markmið um varðveislu góðs ræktarlands á landbúnaðarsvæðum í samræmi við landsskipulagsstefnu og leiðbeiningar um flokkun landbúnaðarlands m.t.t. ræktunar.
- Sett er fram stefna um að nytjaskógrækt á landbúnaðarsvæðum felist í skjólbeltum og annarri hagnýtingu trjágróðurs til landbóta og fegrunar, auk landgræðslu og kolefnisbindingar.
- Sett eru fram þau viðmið að öll mannvirkjagerð og skógrækt á landbúnaðarsvæðum taki tillit til landslagseinkenna, mikilvægra kennileita, verðmætra vistkerfa og búsvæða, s.s. votlendis og svæða sem njóta verndar skv. 61. gr. laga um náttúruvernd, fjarlægðar frá ám og vötnum, svæða sem henta vel til tún- eða kornræktar, nærliggjandi landnotkunar, fornleifa og annarra búsetuminja.
- Sett er fram markmið um að farið sé vel með jarðefni og vandað sé til efnistöku og frágangs á efnistökusvæðum.

Áhrif stefnunnar á umhverfisþáttinn

Umhverfisþáttur	Umhverfisviðmið
Jarðvegur	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við sjálfbæra nýtingu jarðvegs? • Styður stefnan við að dregið sé úr jarðvegseyðingu?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	
+	Stefnan styður við ofangreint umhverfisviðmið með því að stuðla að sjálfbærri nýtingu auðlinda og góðri umgengni við land, þ.m.t. jarðveg og með markmiði um að standa vörð um þau náttúrugæði og auðlindir sem landbúnaðarframleiðsla og aukabúgreinar í dreifbýli byggja á og að þær verði nýttar með sjálfbærum hætti. Stefna um efnistöku miðar einnig að því að farið sé vel með jarðefni.

4.3 Yfirborðsvatn

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar þáttinn

- Sett er fram það meginmarkmið að skipulag stuðli að sjálfbærri nýtingu auðlinda og góðri umgengni um þær til að tryggja heilbrigði vistkerfa og hagsæld samfélagsins til langs tíma litið.
- Sett er fram stefna um gott aðgengi að heilnæmu ferskvatni og að því að nýting yfirborðsvatns fari fram með sjálfbærum hætti.
- Sett er fram stefna um aukið raforkuöryggi með orkuframleiðslu þ.m.t. með vatnsafli í sátt við náttúru og samfélag.
- Sett er fram stefna um að því að öll byggð á svæðinu verði tengd viðurkenndum rotþróum.
- Kveðið er á um að á landbúnaðarsvæðum séu nauðsynlegir innviðir með tilheyrandi minniháttar mannvirkjum m.a. fyrir vatnsöflun (þ.m.t. borholur).

Áhrif stefnunnar á umhverfisþáttinn

Umhverfisþáttur	Umhverfisviðmið
Yfirborðsvatn	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við sjálfbæra nýtingu yfirborðsvatns? • Styður stefnan við nýtingu orkulinda með sjálfbærni og umhverfisvernd að leiðarljósi?

Mat á samræmi við umhverfisviðmið	
ó	<p>Stefnan miðar að sjálfbærri nýtingu auðlinda svæðisins, þ.m.t. yfirborðsvatns og styður því við ofangreint umhverfisviðmið.</p> <p>Á móti þessum getur það virkað neikvætt að vatn hefur ekki verið flokkað eftir ástandi þess og sett langtímamarkmið um það, í þeim tilgangi að viðhalda náttúrulegu ástandi þess og til að vernda það gegn mengun frá mannlegri starfsemi, líkt og gera á samkvæmt reglugerð nr. 796/1999 um varnir gegn mengun vatns.</p>

4.4. Grunnvatn

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfisþáttinn

- Sett er fram það meginmarkmið að skipulag stuðli að sjálfbærri nýtingu auðlinda og góðri umgengni um þær til að tryggja heilbrigði vistkerfa og hagsæld samfélagsins til langs tíma litið.
- Sett er markmið um sjálfbærri nýtingu grunnvatns.
- Sett er markmið um að gæði neysluvatns verði tryggð fyrir íbúa og fyrir atvinnustarfsemi.
- Vatnsverndarsvæði eru skilgreind og sett verndarákvæði um þau.
- Sett er stefna um að skilgreina vatnsverndarsvæði umhverfis vatnsból á Hrafnanesi.
- Á landbúnaðarsvæðum er gefinn kostur á vatnsöflun og minniháttar mannvirkjum vegna hennar
- Sett er markmið um að farið sé vel með neysluvatn og staðinn vörður um forðabúr neysluvatns í Flatey og að tekið verði mið af vatnsskortri í Flatey við þróun byggðar og ferðaþjónustu í Flatey.

Áhrif stefnunnar á umhverfisþáttinn

Umhverfisþáttur	Umhverfisviðmið
Grunnvatn	<ul style="list-style-type: none"> ● Styður stefnan við sjálfbæra nýtingu grunnvatns? ● Styður stefnan við aðgengi allra að heilnæmu ferksvatni?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	
+	<p>Markmið eru sett um sjálfbæra nýtingu grunnvatns og um gott aðgengi að góðu neysluvatni og er það í samræmi við umhverfisviðmið.</p> <p>Skipulagsákvæði um íbúðar- og frístundahús og ýmis konar atvinnustarfsemi á landbúnaðarsvæðum, auk hefðbundins búskapar, gefa möguleika á uppbyggingu í dreifbýli sem aftur kann að auka vatnspörf og kalla á nýtingu nýrra vatnsbóla. Í samræmi við þá stefnu er í almennum skilmálum fyrir landbúnaðarsvæði gefinn kostur á vatnsöflun og minniháttar mannvirkjum vegna hennar. Ef allar jarðir nýta sér það svigrúm, sem er þó talið ólíklegt, þarf að huga sérstaklega að sjálfbærri nýtingu og að tryggja heilnæmi vatns.</p>

4.5 Jarðhiti

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfispáttinn

- Sett er fram það meginmarkmið að skipulag stuðli að sjálfbærri nýtingu auðlinda og góðri umgengni um þær til að tryggja heilbrigði vistkerfa og hagsæld samfélagsins til langs tíma litið.
- Sett er stefna um betri nýtingu jarðhitaauðlindarinnar og áhersla lögð á sjálfbæra nýtingu jarðhita til atvinnuþróun, s.s. fyrir ylærkt og smáiðnað og til framleiðslu á vönduðum, hreinum sjávarafurðum.
- Sett er stefna um að nýting jarðhitans verði samfélaginu á Reykhólum til framdráttar.
- Sett er stefna um að jarðhiti verði nýttur til margskonar framleiðslu úr staðbundnum auðlindum sjávar og grunnsævis svæðisins.
- Sett er stefna um að jarðhiti, ásamt öðrum sérkennum í sögu, lífríki og landslagi, verði nýtt til uppbyggingar í ferðaþjónustu og við umhverfismótun og mannvirkjagerð verði leitast við að styrkja þau sérkenni og staðaranda sem þau hafa skapað.
- Sett er markmið í þéttbýli á Reykhólum um staðinn verði vörður um hveru og aðrar heitar uppsprettur ásamt lífríki sem tengist þeim. Tekið verði tillit til þeirra við umhverfismótun og mannvirkjagerð.

Áhrif stefnunnar á umhverfispáttinn

Umhverfispáttur	Umhverfisviðmið
Jarðhiti	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefna við nýtingu orkulinda með sjálfbærni og umhverfisvernd að leiðarljósi?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	
+	Markmið um betri nýtingu jarðhitaauðlindarinnar á sjálfbæran hátt er í samræmi við ofangreint viðmið. Stefna um aukna nýtingu jarðhitaauðlindarinnar kann að boða aukið álag, en stefna um að staðinn verði vörður um hveru og aðrar heitar uppsprettur ásamt lífríki sem tengist þeim kann að vega upp á móti því. Áhersla er lögð á að tekið verði tillit til þeirra við umhverfismótun og mannvirkjagerð.

4.6 Sjór

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfispáttinn

- Sett er fram það meginmarkmið að skipulag stuðli að sjálfbærri nýtingu auðlinda og góðri umgengni um þær til að tryggja heilbrigði vistkerfa og hagsæld samfélagsins til langs tíma litið.
- Sett er markmið um sjálfbæra nýtingu sjávarauðlinda og um að tryggt verði að heilbrigði, líffræðileg fjölbreytni og framleiðslugeta haf- og strandsvæða viðhaldist. Einnig að unnið verði að eflingu rannsókna og nýsköpunar með áherslu á þang og þara.
- Sett er fram stefna um að standa vörð um strönd, fjörur og grunnsævi og að þeim svæðum verði viðhaldið í eins náttúrulegu ástandi eins og kostur er.

Áhrif stefnunnar á umhverfispáttinn

Umhverfispáttur	Umhverfisviðmið
Sjór	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við viðhald á heilbrigði, líffræðilegri fjölbreytni og

	<p>framleiðslugetu hafsins?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við nýtingu auðlinda á haf- og strandsvæðum sem byggist á vistkerfisnálgun? • Stuðlar stefnan að minni mengun sjávar, einkum frá starfsemi á landi?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	
+	<p>Ofangreind stefna í aðalskipulagstillögu er í samræmi við umhverfisviðmiðið. Í tillögunni er jafnframt gerð grein fyrir vernd Breiðafjarðar skv. lögum nr. 54/1995 og vísað til Verndaráætlunar Breiðafjarðar 2014-2019 varðandi ákvæði sem miða að því markmiði laganna að stuðla að verndun Breiðafjarðar, einkum landslags, jarðmyndana, lífríkis og menningarminja.</p>

4.7 Loft og veðurfar

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfisþáttinn

Hreinleiki svæðis

- Stefna aðalskipulagsins um landbúnað og sjávarnytjar miðar að því að viðhalda hreinleika svæðisins.

Kolefnisbinding og kolefnislosun

- Sett eru markmið um aukna bindingu kolefnis í gróðri og jarðvegi með því að standa vörð um útbreiðslu náttúruskóga, líffræðilega fjölbreytni og öröskuð votlendi.
- Á landbúnaðarsvæðum eru settir almennir skilmálar um að framræsing votlendis sé ekki heimil á landbúnaðarsvæðum nema hún sé forsenda matvæla- eða fóðurframleiðslu eða vegna samfélagslega mikilvægra þarfa.
- Sett er fram markmið um að nytjaskógrækt á landbúnaðarsvæðum sem felist í skjólbeltum og annarri hagnýtingu trjágróðurs til landbóta og fegrunar, auk landgræðslu og kolefnisbindingar.
- Sett er fram meginmarkmið um að skipulag í þéttbýli tryggir öruggar götur og göngu- og hjólavænt umhverfi.
- Fyrir þéttbýlið er sett markmið um samfellda byggð umhverfis stofnanasvæði í miðju þéttbýlisins, með góðum gönguleiðum til þjónustusvæða sem stuðlar að notkun vistvænna ferðamáta. Einnig er sett markmið um að útfærsla gatna- og stígakerfis og rýma styðji við virka ferðamáta í daglegum ferðum. Unnið verði að gerð stíganets sem tengir saman helstu atvinnu- og þjónustustaði. Stígarnir verði hugsaðir bæði sem útivistar- og samgönguleiðir og nýtast þannig íbúum og gestum. Unnið verði að því að leggja gangstéttir, sem líka má nýta til hjólræiða, með forgangi á gangstéttar með fram Karlseyjarvegi, Hellisbraut og Grettiströð að sundlaug. Stefnan miðar að því að stuðla að auknu skjóli á helstu göngu- og hjólaleiðum með gróðursetningu og annarri landslagsmótun. Markmið er sett um að unnið verði að malbikun gatna í þéttbýlinu og að skilgreina gangbrautir yfir Karlseyjarveg og Hellisbraut, þar sem þörf er á, til að tryggja öryggi vegfarenda.
- Sett er markmið um að unnið verði áfram að bættum almenningsamgöngum til og frá Reykhólum í samstarfi við ríkið og önnur sveitarfélög á Vestfjörðum.
- Sett er fram markmið um að íbúar, stofnanir og fyrirtæki geti nýtt umhverfisvænar leiðir til meðhöndlunar úrgangs.

Raforkuframleiðsla

- Sett er fram markmið um aukið raforkuöryggi með orkuframleiðslu með vatnsafli, jarðvarma og vindorku í sátt við náttúru og samfélag. Sett er markmið um að þróun orkumála í Flatey verði með sjálfbærni að leiðarljósi.
- Sett er markmið um að stuðlað verði að orkuskiptum með því að veita svigrúm í deiliskipulagi fyrir uppbyggingu innviða eins og hleðslustöðva fyrir rafbíla og eldsneytisstöðva fyrir metan, vetni og annað loftslagsvænt eldsneyti, sem og innviði fyrir rafvæðingu Reykhólafnar.

Náttúruvá og öryggi almennings gagnvart loftslagsbreytingum

- Sett er fram meginmarkmið um náttúruvá um að skipulag taki mið af öryggi íbúa og mannvirkja.
- Sett er markmið sem stuðlar að því að tekið verði tillit til þekkrar náttúruvár, þ.m.t. flóða, og fárviðris, við deiliskipulagsgerð, mannvirkjagerð og landnotkun.
- Sett er markmið um að hugað verði að áskorunum sem tengjast gróðureldum, svo sem flóttaleiðum og brunavörnum á frístundasvæðum.
- Sett er markmið um að tekið verði tillit til mögulegrar hækkunar sjávarstöðu vegna loftslagsbreytinga við deiliskipulagsgerð, mannvirkjagerð og landnotkun.

Áhrif stefnunnar á umhverfisþáttinn

Umhverfisþáttur	Umhverfisviðmið
Loft og veðurfar	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við heilnæmt andrúmsloft? • Stuðlar stefnan að minni losun gróðurhúsalofttegunda og varðveislu og bindingu kolefnis í gróðri og jarðvegi? • Styður stefnan við öryggi almennings gagnvart loftslagsbreytingum?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	
+	<p>Stefna tillögunnar stuðlar að hreinu umhverfi með áherslu á viðhald hreinleika svæðisins í stefnu tillögunnar um landbúnað og sjávarnytjar og styður því við ofangreint viðmið um heilnæmt andrúmsloft.</p> <p>Stefnan styður við ofangreind umhverfisviðmið með markmiðum sem stuðla að minni losun gróðurhúsalofttegunda og er til þess fallinn að auka varðveislu og bindingu kolefnis í jarðvegi og gróðri. Stuðlað er að minni losun með markmiðum um samfellda byggð umhverfis stofnanasvæði í þéttbýli sem stuðlar að notkun vistvænna ferðamáta og minni umferð bifreiða. Þá stuðlar tillagan að bættum almenningssamgöngum. Með því að beina meginuppbyggingu íbúðarbyggðar og samfélagsþjónustu að þeim kjarna sem fyrir er á Reykhólum er stuðlað að eflingu nærþjónustu eins og mögulegt er og þar með stuðlað að styttri vegalengdum sem íbúar þéttbýlis þurfa að ferðast til að sækja þjónustu.</p> <p>Stefna tillögunnar um eflingu sauðfjárbúskapar kann að valda aukinni losun. Framræst votlendi vegna landbúnaðar er mikilvæg uppspretta koldíoxíðlosunar, en land sem hefur verið þurrkað upp með framræsluskurðum í Reykhólahreppi er í nýtingu og verða áfram nýtt sem slík. Viðbótarbinding í Reykhólahreppi er því að mestu í gegnum skógrækt og landgræðslu. Í skilmálum um landbúnaðarland er settar kvaðir sem takmarka framræslu votlenda á landbúnaðarlandi kunna að draga úr mögulegri losun gróðurhúsalofttegunda.</p>

	<p>Stefna aðalskipulagsins um frekari uppbyggingu í ferðaþjónustu á svæðinu, kann að valda aukinni losun gróðurhúsalofttegunda vegna aukinnar umferðar bifreiða. Stefna um varðveislu birkiskóga og ósnortinna votlenda kann að vega þar upp á móti.</p> <p>Í Flatey er raforka framleidd með díselolíu sem hefur neikvæð áhrif á umhverfisþáttinn, en markmið aðalskipulagsins er að þróun orkumála í Flatey verði með sjálfbærni að leiðarljósi.</p> <p>Stefnan styður við skilgreind umhverfisviðmið um öryggi almennings gagnvart loftslagsbreytingum með markmiðum um að tekið sé tillit til hækkaðrar sjávarstöðu og annarrar þekktrar náttúruvár við deiliskipulagsgerð og mannvirkjagerð og landnotkun. Hugað er að áskorunum sem tengjast gróðureldum og sett markmið þar um.</p>
--	--

4.8 Gróður

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfisþáttinn

- Sett er fram það meginmarkmið að skipulag stuðli að sjálfbærri nýtingu auðlinda og góðri umgengni um þær til að tryggja heilbrigði vistkerfa og hagsæld samfélagsins til langs tíma litið.
- Sett er markmið um að standa vörð um útbreiðslu náttúruskóga, líffræðilega fjölbreytni og óröskuð votlendi.
- Sett er markmið um að staðinn verði vörður um búsvæði fugla og gróðurs til að viðhalda heilbrigði vistkerfa og líffræðilegri fjölbreytni.
- Sett er markmið um náttúru- og minjavernd sem miðar að því að varðveita m.a. náttúruminja sem rennir styrkari stoðum undir ferðaþjónustu.
- Sett er stefna um að mannvirkjagerð og skógrækt á landbúnaðarsvæðum taki tillit til landslagseinkenna, mikilvægra kennileita, verðmætra vistkerfa og búsvæða, s.s. votlendis og svæða sem njóta verndar skv. 61. gr. laga um náttúruvernd.
- Tillagan miðar að eflingu landbúnaðar og að sauðfjárbúskapur verði áfram helsta aðalsmerki héraðsins og megingrein landbúnaðar á svæðinu.
- Sett er stefna um að staðinn verði vörður um þau náttúrugæði og auðlindir sem landbúnaðarframleiðsla og aukabúgreinar í dreifbýli byggja á og þær nýttar með sjálfbærum hætti.
- Sett er markmið um skógrækt á landbúnaðarsvæðum sem miða að því að þess sé gætt að skógrækt falli sem best að landslagi og heildarsvipmóti lands og raski ekki náttúru- og menningarminjum. Áhersla verði á að rækta tegundir sem eru einkennandi fyrir svæðið og henta umhverfisaðstæðum og komið í veg fyrir útbreiðslu ágengra plöntutegunda á beitilönd, berjalönd, grasalönd og náttúrulega birkiskóga.

Áhrif stefnunnar á umhverfisþáttinn

Umhverfisþáttur	Umhverfisviðmið
Gróður	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við sjálfbæra nýtingu gróðuruðlinda? • Styður stefnan við gróðurvernd?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	

+	<p>Stefnan styður við ofangreind umhverfisviðmið með stefnumiðum sem stuðla að sjálfbærri nýtingu gróðurauðlinda.</p> <p>Stuðlað er að varðveislu náttúruskóga, en sérstæðir eða vistfræðilega mikilvægir birkiskógar og leifar þeirra njóta sérstakrar verndar skv. 61. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd skv. kortlagningu og skilgreiningu Skógræktarinnar. Markmið laga nr. 33/2019 um skóga og skógrækt er að vernda náttúruskóga landsins og stuðla að aukinni útbreiðslu þeirra.</p> <p>Á skýringarmynd um náttúruvernd er gerð grein fyrir svæðum sem njóta verndar og um þessi svæði gilda ýmist sérlög, náttúruverndarlög eða ákvæði aðalskipulags, en skipulagsupprátturinn sjálfur sýnir aðeins friðlýst svæði.</p> <p>Aukin nýting auðlinda svæðisins og uppbygging í ferðapjónustu, s.s. með áningarstöðum á ferðaleiðum, sem aðalskipulagstillagan boðar, kann að auka álag á lífríki. Á móti kemur að sett er fram stefna um að staðinn sé vörður um núverandi verndarsvæði og verðmæt vistkerfi eins og strandsvæði, birkiskóga og votlendi. Tillagan skilgreinir aðalgöngu- og reiðleiðir á milli einstakra hluta sveitarfélagsins og til annarra sveitarfélaga. Aðalgönguleiðirnar byggja á skoðun á leiðum á útgefnum ferðakortum. Markmið eru sett um að við uppbyggingu áningarstaða og útivistaraðstöðu verði almennt gætt að álagi á lífríki viðkvæmra svæða.</p> <p>Lögð er fram gróf flokkun landbúnaðarlands m.t.t. hentugleika til ræktunar með það að markmiði að vernda slíkt land í samræmi við landsskipulagsstefnu og leiðbeiningar ríkisins um flokkun.³¹</p> <p>Í aðalskipulagstillögunni eru skilgreindir þjóðvegir og þeir aðrir vegir í sveitarfélaginu sem sveitarfélagið gerir að tillögu sinni að séu skráðir í stafrænan kortagrunn Vegagerðarinnar yfir „vegi aðra en þjóðvegi í náttúru Íslands þar sem umferð vélknúinna ökutækja er heimil“, sbr. 32. gr. laga um náttúruvernd nr. 60/2013 og 2. mgr. 7. gr. vegalaga, nr. 80/2007. Slík skráning miðar m.a. að verndun náttúru. Jafnframt er gerð tillaga um flokkun veganna eftir greiðfærni í samræmi við 4. gr. reglugerðar nr. 260/2018 um vegi í náttúru Íslands samkvæmt lögum um náttúruvernd. Sú flokkun stuðlar enn frekar að því að ekki sé verið að aka þar sem illfært er og land getur skemmst.</p>
---	---

4.9 Lífríki

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfispáttinn

- Sett er fram það meginmarkmið að skipulag stuðli að sjálfbærri nýtingu auðlinda og góðri umgengni um þær til að tryggja heilbrigði vistkerfa og hagsæld samfélagsins til langs tíma litið.

³¹ Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið (2021). Leiðbeiningar um flokkun landbúnaðarlands með tilliti til hæfni til ræktunar (2021), sjá [hér](#).

- Sett er fram meginmarkmið um að skipulag styðji við búsetu í þéttbýli og dreifbýli og stuðli að því að byggðarmynstur í sveitarfélaginu og bæjarmynd Reykhóla og Flateyjar taki mið af sögu og sérkennum lífríkis og landslags.
- Sett er fram meginmarkmið um að skipulag og staðarmótun taki mið af sérkennum landslags, lífríkis og minja.
- Sett er markmið um varðveislu náttúruminja, fornleifa og annarra menningarminja sem rennir styrkari stoðum undir ferðaþjónustu.
- Sett er markmið um að staðinn verði vörður um ósnortin svæði, náttúrulega birkiskóga og ósörskuð votlendi. Einnig að staðinn verði vörður um búsvæði fugla og gróðurs til að viðhalda heilbrigði vistkerfa og líffræðilegri fjölbreytni, sem og markmið um að staðinn verði vörður um landslag, lífríki og minjar sem dýrmætan arf.
- Sett er markmið um sjálfbæra nýtingu sjávarauðlinda og tryggt að heilbrigði, líffræðileg fjölbreytni og framleiðslugeta haf- og strandsvæða viðhaldist. Einnig um að unnið verði að eflingu rannsókna og nýsköpunar með áherslu á þang og þara.
- Skilgreindar eru aðal göngu- og reiðleiðir á milli einstakra hluta sveitarfélagsins og til annarra sveitarfélaga. Markmið er sett um að stýra umferð til varnar viðkvæmri náttúru um leið og möguleikar til að fara um eru tryggðir (sjá umfjöllun um áhrif á gróður í kafla 4.9).
- Sett eru markmið um að ferðaþjónusta í Flatey þróist innan þolmarka náttúru og mannlífs og umhverfisvænar áherslur séu í öndvegi við þróun hennar.
- Gerð er grein fyrir umhverfisáhrifum vegna vindorkugarðs í Garpsdal í umhverfisskýrslu með staðfestri aðalskipulagsbreytingu þar um. ATH. aðalskipulagsbreytingin hefur ekki verið staðfest en reiknað er með að hún taki gildi áður en aðalskipulagstillagan er auglýst.

Áhrif stefnunnar á umhverfisþáttinn

Umhverfisþáttur	Umhverfisviðmið
Lífríki	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við vernd náttúruminja og líffræðilegs fjölbreytileika? • Stuðlar stefnan að því ekki sé gengið að óþörfu á svæði sem eru verðmæt vegna náttúruverndar? • Styður stefnan við endurheimt votlendis og annarra mikilvægra vistkerfa? • Styður stefnan við umhverfi án hættulegra efna? • Styður stefnan við sjálfbæra nýtingu lífríkis?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	
+	<p>Ofangreind markmið tillögunnar styðja við umhverfisviðmið um vernd náttúruminja og líffræðilegs fjölbreytileika og um að ekki sé gengið að óþörfu á svæði sem eru verðmæt vegna náttúruverndar.</p> <p>Tillagan styður við sjálfbæra nýtingu lífríkis með markmiði um að standa vörð um þau náttúrugæði og auðlindir sem landbúnaðarframleiðsla og aukabúgreinar í dreifbýli byggja á og þær nýttar með sjálfbærum hætti. Markmið um sjálfbæra nýtingu sjávarauðlinda og viðhald heilbrigði, líffræðilegrar fjölbreytni og framleiðslugetu haf- og strandsvæða styðja einnig við umhverfisviðmiðið.</p> <p>Stefnan styður að óverulegu leyti við viðmið um endurheimt votlenda og vistkerfa. Kveðið er á um varðveislu votlenda í stefnunni, en ekki er sett bein markmið um endurheimt votlenda</p>

	<p>sem hafa verið framræst, þar sem þau eru í nýtingu (sjá nánar kafla 4.7 um áhrif á loft og veðurfar).</p> <p>Stefnan styður við umhverfi án hættulegra efna með markmiðum um varðveislu ósnortinna svæða, náttúrulegra birkiskóga og óraskaðra votlenda og varðveislu búsvæða fugla og gróðurs til að viðhalda heilbrigði vistkerfa og líffræðilegri fjölbreytni.</p> <p>Markmið um að strönd, fjörum og grunnsævi verði viðhaldið í eins náttúrulegu ástandi eins og kostur er, styður enn frekar við skilgreind umhverfisviðmið.</p> <p>Markmið um að gæði neysluvatns verði tryggð fyrir íbúa og fyrir atvinnustarfsemi hafa jákvæð áhrif á umhverfisþáttinn sem og markmið um að öll byggð á svæðinu verði tengd viðurkenndum rotþróum.</p> <p>Í tillögunni er gerð grein fyrir vernd Breiðafjarðar skv. lögum nr. 54/1995 og vísað til Verndaráætlun Breiðafjarðar 2014-2019 varðandi ákvæði þar. Breiðafjörður nýtur verndar skv. lögum, jafnframt því að vera á skrá Alþjóða fuglaverndarsamtakanna BirdLife International yfir Alþjóðlega mikilvæg fuglasvæði (Important Bird Areas, IBA).</p> <p>Hverfisverndarsvæðum er fjölgað frá fyrra aðalskipulagi um eitt og er Norðurströnd Þorskafjarðar og fjörur í Djúpaflirði hverfisvernduð skv. tillögunni. Svæðið er á Náttúruminjaskrá og um birkiskóginn og leirurnar gilda ákvæði náttúruverndarlaga og laga um vernd Breiðafjarðar og á þeim grunni er svæðið skilgreint sem hverfisverndarsvæði. Viðbótin hefur jákvæð áhrif á umhverfisþáttinn, en markmið hverfisverndarinnar er að tryggja vernd birkiskóga, votlenda tryggja eða viðkvæmra og sérstæðra strandsvæða.</p> <p>Í tillögunni eru skilgreindir þjóðvegir og þeir aðrir vegir í sveitarfélaginu sem sveitarfélagið gerir að tillögu sinni að séu skráðir í stafrænan kortagrunn Vegagerðarinnar yfir „vegi aðra en þjóðvegi í náttúru Íslands þar sem umferð vélknúinna ökutækja er heimil“, sbr. 32. gr. laga um náttúruvernd nr. 60/2013 og 2. mgr. 7. gr. vegalaga, nr. 80/2007. Slík skráning miðar m.a. að verndun náttúru. Jafnframt er gerð tillaga um flokkun veganna eftir greiðfærni í samræmi við 4. gr. reglugerðar nr. 260/2018 um vegi í náttúru Íslands samkvæmt lögum um náttúruvernd. Sú flokkun stuðlar enn frekar að því að ekki sé verið að aka þar sem illfært er og land getur skemmst.</p>
--	---

4.10 Landslag

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfisþáttinn

- Sett er fram meginmarkmið um að skipulag og staðarmótun taki mið af sérkennum landslags, lífríkis og minja.
- Sett er fram meginmarkmið um að skipulag styðji við búsetu í þéttbýli og dreifbýli og stuðli að því að byggðarmynstur í sveitarfélaginu og bæjarmynd Reykhóla og Flateyjar taki mið af sögu og sérkennum lífríkis og landslags.

- Sett er markmið um að sérstaða svæðisins í landslagi, sögu og menningu verði dregin fram við umhverfismótun og mannvirkjagerð á ferðaleiðum.
- Sett er markmið um að stuðlað verði að viðhaldi landbúnaðarlandslags, s.s. með túnslætti og góðu viðhaldi landbúnaðarmannvirkja.
- Sett er markmið um að strönd, fjöru og grunnsævi verði viðhaldið í eins náttúrulegu ástandi og kostur er.
- Sett er markmið um að náttúru- og menningarminjar og landslagssérkenni sem bera vitnisburð um sögu Flateyjar og Breiðafjarðar verði styrkt við deiliskipulagsgerð, mannvirkjagerð og landslagsmótun.
- Sett eru markmið um þess verði gætt að skógrækt falli sem best að landslagi og heildarsvipmóti lands og raski ekki náttúru- og menningarminjum. Áhersla er lögð á að rækta tegundir sem eru einkennandi fyrir svæðið og henta umhverfisaðstæðum og komið í veg fyrir útbreiðslu ágengra plöntutegunda á beitolönd, berjalönd, grasalönd og náttúrulega birkiskóga. Í skilmálum um landbúnaðarland er kveðið á um að í umsókn um framkvæmdaleyfi vegna skógræktar komi fram hvernig tekið er tillit til staðhátta, s.s. merkilegra náttúru- og menningarminja, landslagsgerða, fjarlægðar frá vatnsbökkum, veitum og samgönguæðum og til stefnu svæðisskipulags Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar og þessa aðalskipulags.
- Sett er markmið um að jarðhiti og sérkenni í sögu, lífríki og landslagi verði nýtt til uppbyggingar í ferðapjónustu og að við umhverfismótun og mannvirkjagerð verði leitast við að styrkja þau sérkenni og staðaranda sem þau hafa skapað.
- Fyrir landnotkunarflokkinn vötn, ár og sjó er kveðið á um að við deiliskipulagsgerð og veitingu bygginga- og framkvæmdaleyfa á strandsvæðum verði þess gætt að vandað verði til mannvirkjagerðar og umhverfismótunar. Tekið verði mið af náttúruvá, landslagi og byggingararfi, svo sem m.t.t. staðsetningar, forms, lita og efna. Leitað verði áhlits fagaðila eftir því sem ástæða þykir til. Staðinn verði vörður um lífríki, jarðveg, merkar jarðmyndanir og fornleifar.
- Sett er markmið um aukið raforkuöryggi með orkuframleiðslu með vatnsaflri, jarðvarma og vindorku í sátt við náttúru og samfélag. Sett er markmið um að mannvirki vegna orkuvinnslu og orkuflutnings falli sem best að landslagi og annarri landnotkun.
- Skilmálar eru settir um óbyggð svæði sem kveða á um að Mannvirkjagerð skal haldið í lágmarki á óbyggðum svæðum og er ekki er gert ráð fyrir mannvirkjagerð annarri en til almennrar útivistar, s.s. stígar og áningarstaðir og tryggt skal að slíkt falli vel að umhverfinu og raski ekki viðkvæmri náttúru.

Áhrif stefnunnar á umhverfispáttinn

Umhverfispáttur	Umhverfisviðmið
Landslag	<ul style="list-style-type: none"> ● Stuðlar stefnan að verndun, nýtingu og skipulagi landslags? ● Styður stefnan við viðhald óbyggðra víðerna? ● Styður stefnan við aukna almenna meðvitund og þekkingu á landslagi? ● Styður stefnan við greiningu á sérkennum og verðmæti landslags og mótun stefnu um landslag? ● Stuðlar stefnan að því að staðsetning og hönnun nýrra mannvirkja taki mið af byggingarhefðum, landslagi og staðhátum? ● Styður stefnan við varðveislu náttúru- og menningargæða sem hafa staðbundið eða víðtækara gildi út frá sögu, náttúrufari eða menningu?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	

<p style="text-align: center;">+</p>	<p>Ofangreind markmið aðalskipulagstillögunnar eru í samræmi við umhverfisviðmið.</p> <p>Í aðalskipulagsgreinargerð er gerð grein fyrir landslagseinkennum og sérkennum svæðisins og tillagan felur í sér markmið um landslagsvernd og er því líkleg til að hafa jákvæð áhrif á umhverfisþáttinn. Auk markmiða um landslagsvernd er stuðlað að henni með hverfisverndun og almennum og/eða sértækum takmörkunum sem eiga við um einstaka landnotkunarreiti eða landnotkunarflokka.</p> <p>Stefna um að tekið sé tillit til landslagsheilda- og einkenna styður við viðmið um viðhald óbyggðra víðerna. Víðerni hafa ekki verið friðlýst eins og heimilt er skv. 46. gr. laga um náttúruvernd en landsskipulagsstefna kveður á um að við skipulagsgerð sveitarfélaga verði þess gætt að mannvirki og umferð um hálendið skerði víðerni og önnur sérkenni og náttúrugæði hálendisins sem minnst. Umrædd lagagrein er hins vegar opin fyrir túlkun og því ekki að fullu ljóst hvers konar mannvirki verða til þess að víðerni skerðist. Skilmálar tillögunnar um óbyggð svæði styðja við viðmið um víðerni þar sem kveðið er á um að mannvirkjagerð skal haldið í lágmarki á óbyggðum svæðum og er ekki er gert ráð fyrir mannvirkjagerð annarri en til almennrar útivistar, s.s. stígar og áningarstaðir og tryggt skal að slíkt falli vel að umhverfinu og raski ekki viðkvæmri náttúru.</p> <p>Markmið um að tryggja útbreiðslu náttúruskóga, ræktun tegunda sem finnast á svæðinu og vernda líffræðilega fjölbreytni er til þess fallið að draga úr neikvæðum áhrifum nýskógræktar á landslag.</p> <p>Stefna tillögunnar miðar að aukinni uppbyggingu á svæðinu, t.a.m. er svigrúm fyrir ný mannvirki í dreifbýli tengd landbúnaði og ferðapjónustu. Stefnan boðar einnig uppbyggingu mannvirkja í þéttbýlinu. Áherslur tillögunnar um að sérstaða svæðisins í landslagi, sögu og menningu verði dregin fram við umhverfismótun og mannvirkjagerð á ferðaleiðum er til þess fallinn að stuðla að greiningu á sérkennum og verðmæti landslags og varðveislu þess. Það sama á við um markmið um að staðsetning og hönnun nýrra mannvirkja taki mið af byggingarhefðum, landslagi og staðháttum.</p> <p>Í Flatey er skýr stefna um að varðveislu landslagssérkenna og þau verði styrkt við deiliskipulagsgerð, mannvirkjagerð og landslagsmótun. Stefnan getur átt þátt í að auka almenna meðvitund og þekkingu á landslagi á svæðinu.</p> <p>Stefna um ferðaleiðir og uppbyggingu aðstöðu á áningarstöðvum á þeim kann að hafa áhrif á landslag, en þau eru ekki talin veruleg. Sett eru markmið um að því að landnýting, umhverfismótun og mannvirkjagerð taki tillit til landslagseinkenna, en einnig er miðað að því að skapa margskonar möguleika til að njóta einstaks landslags og lífríkis svæðisins. Við uppbyggingu áningarstaða og útivistaraðstöðu verði almennt gætt að álagi á lífríki viðkvæmra svæða.</p> <p>Gerð er grein fyrir því að stór hluti Breiðafjarðar er verndaður með lögum um vernd Breiðafjarðar og nær verndunin til langflestra eyja, hólma og skerja í firðinum. Hugað er að samræmi við sérstaka vernd sjávarfitja og</p>
--------------------------------------	---

	leira skv. 61. gr. laga um náttúruvernd með skilmálum sem kveða á um að í sjávarfitjum og leirum er ekki er gert ráð fyrir neinum mannvirkjum.
--	--

4.11 Menningarminjar

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfisþáttinn

- Sett er fram það meginmarkmið að skipulag styðji við búsetu í þéttbýli og dreifbýli og stuðli að því að byggðarmynstur í sveitarfélaginu og bæjarmynd Reykhóla og Flateyjar taki mið af sögu og sérkennum lífríkis og landslags.
- Sett er meginmarkmið um að skipulag og staðarmótun taki mið af sérkennum landslags, lífríkis og minja.
- Sett er markmið um varðveislu náttúruminja, fornleifa og annarra menningarminja sem rennir styrkari stoðum undir ferðapjónustu. Jafnframt er litið á verndun menningarminja sem hluta af því að styrkja staðaranda, sjálfsmynd og ímynd svæðisins.
- Sett er markmið um að tekið verði tillit til fornleifa og annarra menningarminja við deiliskipulagsgerð, mannvirkjagerð, skógrækt og aðra landnýtingu.
- Fyrir Reykhóla og Flatey eru sett markmið sem miða að því að sérstaða í landslagi, sögu og menningu verði dregin fram við umhverfismótun og mannvirkjagerð.
- Sett er markmið um að öll mannvirkjagerð og skógrækt á landbúnaðarsvæðum taki tillit til landslagseinkenna, mikilvægra kennileita, verðmætra vistkerfa og búsvæða, s.s. votlendis og svæða sem njóta verndar skv. 61. gr. laga um náttúruvernd, fjarlægðar frá ám og vötnum, svæða sem henta vel til tún- eða kornræktar, nærliggjandi landnotkunar, fornleifa og annarra búsetuminja.
- Sett er markmið um að jarðhiti og sérkenni í sögu, lífríki og landslagi verði nýtt til uppbyggingar í ferðapjónustu og að við umhverfismótun og mannvirkjagerð verði leitast við að styrkja þau sérkenni og staðaranda sem þau hafa skapað.
- Sett er markmið um að mótuð verði skýrt afmörkuð og vel hirt rými sem til samans með lágrestri og samfelldri byggð og landslagssérkennum, skapa fallega bæjarmynd Reykhóla.
- Sett er markmið um að þróun byggðar og umhverfismótun í Flatey beri vitni um ríka virðingu fyrir náttúru- og menningarminjum. Frístundabyggðin falli vel að því svipmóti byggðar sem fyrir er. Í samræmi við skilmála um verndarsvæði í byggð³² (Þorpið) miðar stefna aðalskipulagstillögunnar við að stuðlað verði að því að byggð í Flatey beri vitni um ríka virðingu fyrir menningarverðmætum og lífríki. Vandað sé til viðhalds húsa, minja og landslags út frá varðveislugildi en um leið leitast við að styðja við samfélag eyjarinnar. Skilmálar um hverfisvernd í Þorpinu í Flatey hafa verið uppfærðir til samræmis við gildandi skilmála verndarsvæðis í byggð.
- Markmið er sett um að náttúru- og menningarminjar og landslagssérkenni sem bera vitnisburð um sögu Flateyjar og Breiðafjarðar verði styrkt við deiliskipulagsgerð, mannvirkjagerð og landslagsmótun. Markmið eru sett um að unnið verði að endurgerð og viðhaldi mannvirkjum sem bæði eru merkilegar minjar og þjóna ennþá mikilvægu hlutverki, s.s. garðar og bryggjur.

Áhrif stefnunnar á umhverfisþáttinn

Umhverfisþáttur	Umhverfisviðmið
Menningarminjar	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við vernd menningarminja?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	

³²Alta (2018). Þorpið í Flatey á Breiðafirði. Tillaga að verndarsvæði í byggð. Reykólahreppur.

+	<p>Ofangreind markmið tillögunnar eru til þess fallinn að stuðla að vernd menningarminja og hafa því jákvæð áhrif á umhverfispáttinn. Stefnan felur í sér vernd þeirra sem þátt í hagnýtingu.</p> <p>Skjólhöfn við Innstapoll í Flatey hefur samkvæmt tillögunni verið felld út sem hafnarsvæði, en staðsetning hafnarinnar var ekki talið ákjósanleg vegna menningarminja og neikvæðra áhrifa sem framkvæmdin kann að hafa á menningarminjar á svæðinu.</p> <p>Skv. 16. grein, laga um menningarminjar nr. 80/2012 skal skráning fornleifa, húsa og mannvirkja fara fram áður en gengið er frá aðalskipulagi eða deiliskipulagi. Reiknað er með að þessum ákvæðum verði fylgt eftir við deiliskipulagsgerð.</p> <p>Gerð er grein fyrir friðlýstum og friðuðum minjum og skilmálar settir um friðhelgað svæði umhverfis þær, sbr. 22. grein laga um menningarminjar nr. 80/2012.</p> <p>Skilmálar hverfisverndarsvæðis í Flatey hafa verið uppfærðir til samræmis við samþykktu skilmála verndarsvæðis í byggð en þeir miða að því að varðveita sviptomót byggðarinnar.</p>
---	---

4.12 Sögur og sagnir

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfispáttinn

- Sett er fram stefna sem stuðlar að því að náttúru- og menningarminjar og landslagssérkenni sem bera vitnisburð um sögu Flateyjar og Breiðafjarðar verði styrkt við deiliskipulagsgerð, mannvirkjagerð og landslagsmótun. Stefnan stuðlar að því að sérstaða svæðisins í landslagi, sögu og menningu verði dregin fram við umhverfismótun og mannvirkjagerð á ferðaleiðum.
- Sett er markmið um að öll mannvirkjagerð og skógrækt á landbúnaðarsvæðum taki tillit til landslagseinkenna, mikilvægra kennileita, verðmætra vistkerfa og búsvæða, s.s. votlendis og svæða sem njóta verndar skv. 61. gr. laga um náttúruvernd, fjarlægðar frá ám og vötnum, svæða sem henta vel til tún- eða kornræktar, nærliggjandi landnotkunar, fornleifa og annarra búsetuminja.
- Sett er markmið um að jarðhiti og sérkenni í sögu, lífríki og landslagi verði nýtt til uppbyggingar í ferðaþjónustu og við umhverfismótun og mannvirkjagerð verði leitast við að styrkja þau sérkenni og staðaranda sem þau hafa skapað.
- Sett er markmið um uppbyggingu gönguleiða og áfangastaða í Flatey sem segja sögu lands, lífríkis og búsetu og nýtast jafnt íbúum sem gestum, dreifa álagi og beina umferð frá viðkvæmum svæðum. Unnið verði að hönnun og uppsetningu fræðsluskilta og merkinga þar sem við á.
- Sett er markmið um uppbyggingu innviða fyrir ferðamenn sem fellur vel að staðaranda Reykhóla.

Áhrif stefnunnar á umhverfispáttinn

Umhverfispáttur	Umhverfisviðmið
Sögur og sagnir	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við verndun og varðveislu menningar og sögu sem felst m.a. í byggingararfi og landslagi?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	

+	Ofangreind markmið tillögunnar styðja við umhverfisviðmiðið eru til þess fallin að stuðla að verndun og varðveislu menningar og sögu sem felst m.a. í byggingararfi og landslagi.
---	---

4.13 Mannauður og búseta

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfisþáttinn

Íbúðarbyggð

- Sett er fram meginmarkmið að skipulag styðji við búsetu í þéttbýli og dreifbýli og stuðli að því að byggðarmynstur í sveitarfélaginu og bæjarmynd Reykhóla og Flateyjar taki mið af sögu og sérkennum lífríkis og landslags.
- Sett er markmið um að meginuppbygging nýrrar íbúðarbyggðar fari fram á Reykhólum, en svigrúm verði fyrir stök íbúðarhús í dreifbýli í samræmi við stefnu og skilmála fyrir landbúnaðarsvæði auk verslunar- og þjónustusvæðis í Bjarkalundi og Króksfjarðarnesi.
- Sett er markmið um að íbúðarbyggð í þéttbýli svari húsnæðisþörfum íbúa sem best og nýti vel þau grunnkerfi sem fyrir eru. Stefnan miðar að því að auka fjölbreytni húsagerða og íbúðastærða til að mæta þörfum sem flestra, í samræmi við húsnæðisáætlun sveitarfélagsins á hverjum tíma.

Frístundabyggð

- Sett er markmið um að þróun frístundabyggðar skerði ekki mikilvæg eða viðkvæm svæði með tilliti til landbúnaðar, landslags eða náttúruverndar.
- Í sértækum skilmálum um landbúnaðarland, að undanskildu landbúnaðarlandi í Breiðafjarðareyjum, er gefin heimild til að reisa allt að þrjú frístundahús á hverju lögbýli. Mælst er til að húsin séu í nágrenni hvert við annað fremur en stök á víðavangi. Húsin skulu ætíð standa á sérstaklega afmörkuðum lóðum.

Lýðheilsa

- Sett er fram meginmarkmið um útivist og afþreyingu um að skipulag stuðli að heilsuefandi umhverfi með góðum aðstæðum til útivistar og íþróttaiðkunar.
- Markmið er sett um heilsuefningu allra aldurshópa með góðum íþrótt- og útivistarsvæðum í göngufæri við íbúðarsvæði á Reykhólum, sem nýtast bæði heimamönnum og ferðafólki.

Útivist

- Sett er markmið um að þróað verði net áhugaverðra útivistarleiða um sveitarfélagið og sem tengja það við nágrennasveitarfélög. Sett er markmið um að skilgreind verði aðalgönguleið sem liggur um sveitarfélagið meðfram ströndinni frá austri til vesturs, yfir valda hálsa og tengjast einnig leiðunum um nesin. Stofnleiðir sem liggja frá suðri til norðurs tengja sveitarfélagið nágrennasveitarfélögum.
- Skilgreind er aðalreiðleið sem liggur um sveitarfélagið meðfram ströndinni frá austri til vesturs, yfir valda hálsa og tengist hún reiðleiðum á nesjunum. Stofnleiðir sem liggja frá suðri til norðurs tengja sveitarfélagið nágrennasveitarfélögum. Reiðleiðin liggur að mestu leyti, þar sem mögulegt er, í sömu legu og aðalgönguleiðin. Þar sem þörf er á nánari útfærslu eða aðgreiningu annarrar umferðar verði hún ákveðin á hönnunar- og framkvæmdastigi.
- Markmið er sett um að meginreiðleiðir verði greiðfærar allt árið og malarbornar þar sem þess gerist þörf.
- Gert er ráð fyrir að nánari útfærsla leiðanna verði mótuð í samhengi við verkefni áfangastaðaáætlunar Vestfjarða en það snýst um að kortleggja og skilgreina ferðaleiðir, í samvinnu við landeigendur og fleiri hagaðila.
- Skilgreindar eru aðalgönguleiðir í þéttbýli sem hafa það hlutverk að tengja saman svæði í þéttbýlinu og tengja byggðina áningarstöðum, þar sem gangandi er gert kleift að njóta

útiveru í náttúrunni. Stofnleiðir tryggja góðar gönguleiðir í þéttbýli sem tengja saman þjónustuvæði, íbúðarbyggð og almenningsrými. Aðalgönguleiðin liggur frá Þjóðvegnum, meðfram byggðinni og að höfninni. Aðalgönguleiðin liggur að áformaðri sjávarsmiðju og aftur norður fyrir byggðina. Aðalgönguleiðin tengir byggðina við útivistarsvæði við Langavatn. Tryggja að tryggt að stígar, áningarstaðir og skilti falli vel að umhverfinu og raski ekki viðkvæmri náttúru. Fram kemur að útfærsla skal nánar skilgreind í deiliskipulagi eða á framkvæmdastigi.

- Sett er markmið um að tengja saman með stíganeti einstaka hluta þéttbýlisins; helstu þjónustaði, opin svæði og útivistarsvæði í grenndinni.
- Sett er markmið um að skólalóðir verði öruggar með aðlaðandi leik- og útivistarsvæði sem nýtist einnig utan skólatíma.
- Sett er markmið um að á Reykhólum verði áhersla lögð á skjólmyndun með runnum og trjágróðri sem víðast, í samvinnu við skógræktarfélag.
- Sett er markmið um að Flatey þróist sem áhugaverður áfangastaður fyrir ferðafólk þar sem njóta má útivistar og fræðslu. Miðað er að því að unnið verði áfram að uppbyggingu gönguleiða og áfangastaði í Flatey sem segja sögu lands, lífríkis og búsetu og nýtast jafnt íbúum sem gestum. Skilgreindar eru aðalgönguleiðir í Flatey, en það eru leiðir sem saman áhugaverða áfangastaði á eyggi.

Náttúruvá og öryggi almennings

- Sett er markmið um að tekið verði tillit til þekktrar náttúruvár, þ.m.t. flóða, og fárviðris, við deiliskipulagsgerð, mannvirkjagerð og landnotkun.
- Sett er markmið um að hugað verði að áskorunum sem tengjast gróðureldum, svo sem flóttaleiðum og brunavörnum á frístundasvæðum.
- Sett er markmið um að tekið verði tillit til mögulegrar hækkunar sjávarstöðu vegna loftslagsbreytinga við deiliskipulagsgerð, mannvirkjagerð og landnotkun.
- Sett er markmið um að hægt verði að forðast jarðrask þar sem sýkt búfé hefur verið grafið.

Áhrif stefnunnar á umhverfispáttinn

Umhverfispáttur	Umhverfisviðmið
Mannauður og búseta, þ.m.t. íbúðar- og frístundabyggð	<ul style="list-style-type: none"> ● Styður stefnan við samkeppnishæfni og eflingu samfélags og atvinnulífs? ● Styður stefnan við styrkingu samfélags með því að beina vexti að þeim kjörnum sem fyrir eru? ● Stuðlar stefnan að öruggri, aðgengilegri og vandaðri byggð í góðum tengslum við umhverfi og náttúru sem styður lífsgæði og heilbrigðan og sjálfbæran lífsstíl. ● Stuðlar stefnan að afmörkuðum en samfelldum frístundabyggðarsvæðum sem gefa notendum þeirra kost á góðum tækifærum til útiveru um leið og gætt er að því að frístundabyggðin skerði ekki mikilvæg eða viðkvæm svæði með tilliti til landbúnaðar eða náttúruverndar. ● Stuðlar stefnan við góð tækifæri til útivistar og að því að réttur almennings að frjálsu aðgengi um náttúru landsins sé tryggður. ● Styður stefnan við öryggi almennings gagnvart náttúruvá?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	
+	Aðalskipulagstillagan miðar að skilgreindum umhverfismviðmiðum um eflingu byggðar og atvinnulífs. Leiðarljós tillögunnar er að stuðla að byggðapróun, landnotkun, auðlindanýtingu og umhverfismótun sem er hagkvæm, sjálfbær og heilsuvæn. Meginmarkmið um atvinnulíf miðar að

	<p>Því að skapa góðar aðstæður fyrir atvinnulíf sem byggist á sjálfbærri nýtingu menningar- og náttúruauðlinda til lands og sjávar.</p> <p>Stefnan styður við ofangreind umhverfisviðmið um styrkingu samfélags með stefnu um að uppbygging íbúðarsvæða takmarkist við þéttbýli, en áfram er gert ráð fyrir að reisa megi stök íbúðarhús í dreifbýli og svigrúm er fyrir íbúðarhúsnæði í Bjarkalundi og Króskfjarðarnesi. Uppbyggingu samfélagsþjónustu er beint í þann kjarna sem fyrir er á Reykhólum og styður það enn frekar við styrkingu samfélagsins og forsendur verslunar og þjónustu á svæðinu.</p> <p>Tillagan styður við viðmið um örugg, aðgengileg og vönduð byggð í góðum tengslum við umhverfi og náttúru sem styður lífsgæði og heilbrigðan og sjálfbæran lífsstíl með því að setja fram markmið um góðar aðstæður til útivistar og íþróttaiðkunar. Markmið eru sett um heilsueflingu allra aldurshópa með góðum íþrótt- og útivistarsvæðum í göngufæri við íbúðarsvæði á Reykhólum, sem nýtast bæði heimamönnum og ferðafólki. Stefna um göngu-, hjóla- og reiðleiðir styður enn frekar við ofangreint viðmið. Stefnan styður því við markmið sveitarfélagsins um að vera heilsueflandi samfélag.</p> <p>Stefna um frístundabyggð styður við ofangreind umhverfismarkmið um frístundabyggð með markmiði um þróun frístundabyggðar þar sem lögð er áhersla á að hún skerði ekki mikilvæg eða viðkvæm svæði með tilliti til landbúnaðar, landslags eða náttúruverndar. Reitir fyrir frístundabyggð eru skýrt afmarkaðir og settir almennir og sértækir skilmálar um þróun á þeim. Í skipulagsskilmálum er gerð er tillaga um að hámarksfjöldi bústaða á tilteknum reitum sé nokkru hærri en gildandi deiliskipulag gerir ráð fyrir, til að veita svigrúm fyrir deiliskipulagsbreytingu sem ekki kallar á aðalskipulagsbreytingu.</p> <p>Eitt meginmarkmið tillögunnar er að skipulag taki mið af öryggi íbúa og mannvirkja. Markmið eru sett um náttúruvá, gróðurelda, sjávarsvæði og loftslagsbreytingar og sýkingarhættu og styðja þau við ofangreind umhverfisviðmið um öryggi almennings gagnvart náttúruvá.</p>
--	--

4.14 Samfélagsþjónusta

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfisþáttinn

- Sett er fram meginmarkmið um að skipulag skapi góða umgjörð fyrir samfélagsþjónustu og menningarlíf.
- Sett er stefna um að samfélagsþjónusta verði áfram byggð upp í miðkjarna þorsins á Reykhólum, en góðar samgöngur tryggi gott aðgengi að góðri heilbrigðis- og félagsþjónustu innan sveitarfélagsins og sérfræðiþjónustu sem þarf að sækja út fyrir sveitarfélagið.
- Sett er markmið um að tryggt verði nægjanlegt rými fyrir framtíðarþróun skólaflokkanna miðsvæðis og vanda skal umhverfisfrágang þannig að aðstæður til leikja, íþróttar og annarrar útiveru séu sem bestar. Sett er markmið um að unnið verði að endurnýjun hjúkrunarheimilisins sem og uppbyggingu þjónustuíbúða á Reykhólum.
- Sett er markmið um að kirkju og kirkjusvæði í Flatey verði vel viðhaldið.

Áhrif stefnunnar á umhverfispáttinn

Umhverfispáttur	Umhverfisviðmið
Samfélagsþjónusta	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við góð búsetuskilyrði og samkeppnishæfni byggða og bæja? • Styður stefnan við styrkingu samfélags með því að beina vexti að þeim kjörnum sem fyrir eru?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	
+	Tillagan styðja við ofangreind umhverfisviðmið með markmiði um að meginuppbygging nýrrar íbúðarbyggðar fari fram á Reykhólum og að samfélagsþjónusta verði áfram byggð upp í miðkjarna þorpsins á Reykhólum. Stefna tillögunnar miðar að því að skapa góða umgjörð fyrir samfélagsþjónustu sem getur styrkt byggðalagið.

4.15 Atvinnulíf

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfispáttinn

- Leiðarljós tillögunnar er að stuðla að byggðapróun, landnotkun, auðlindanýtingu og umhverfismótun sem er hagkvæm, sjálfbær og heilsuvæn. Skilgreind er þrískipt framtíðarsýn sem felur m.a. í sér að atvinnulíf byggi á auðlindum og sérkennum í náttúru, landslagi, menningu og sögu.
- Eitt af meginmarkmiðum tillögunnar er að skapa góðar aðstæður fyrir atvinnulíf sem byggist á sjálfbærri nýtingu menningar- og náttúruauðlinda til lands og sjávar.
- Sett er markmið um að sauðfjárbúskapur verði áfram helsta aðalsmerki héraðsins og megingrein landbúnaðar á svæðinu. Lögð er áhersla á nýsköpun í eflingu og þróun hans. Stefnan miðar að því að standa vörð um þau náttúrugæði og auðlindir sem landbúnaðarframleiðsla og aukabúgreinar í dreifbýli byggja á og þær nýttar með sjálfbærum hætti.
- Sett er markmið um að því að sveigjanleiki sé til að stunda aukabúgreinar á landbúnaðarsvæðum. Í tillögunni er gert ráð fyrir svigrúmi til að stunda margvíslegar aukabúgreinar á landbúnaðarsvæðum, innan tiltekinna tilgreindra marka.
- Miðað er að því að ferðaþjónusta eflist sem heilsársatvinnugrein og sem aukabúgrein. Skilmálar um landbúnaðarland veita svigrúm til uppbyggingar ferðaþjónustu í dreifbýli. Í almennum skilmálum er gefin heimild til að reisa önnur minniháttar mannvirki sem þjóna landbúnaði, útivist, náttúruskoðun eða hlunnindanýtingu, svo sem gangnamannakofa og fuglaskoðunarbyrgi. Gert er ráð fyrir að á landbúnaðarsvæðum séu nauðsynlegir innviðir með tilheyrandi minniháttar mannvirkjum fyrir sorphirðu, vatnsöflun (þ.m.t. borholur), veitu- og fjarskiptakerfi og smávirkjanir allt að 200 kW enda falli mannvirki af þessu tagi vel að landi og séu lítt áberandi. Heimilt er, þar sem aðstæður leyfa á hverju lögbýli, að hafa sérhæfðar byggingar, allt að 1500 m², fyrir ferðaþjónustu, þ.e. hótél, gistiheimili og byggingar fyrir veitingarekstur.
- Sett er markmið um góða aðstöðu fyrir móttöku ferðafólks við þá ferðaþjónustu sem er starfrækt í á Reykhólum og um uppbyggingu innviða fyrir ferðamenn sem fellur vel að staðaranda Reykhóla.

- Lögð er fram gróf flokkun landbúnaðarlands og sett markmið um varðveislu góðs ræktarlands á landbúnaðarsvæðum í samræmi við landsskipulagsstefnu og leiðbeiningar atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytis um flokkun³³.
- Sett er markmið um sjálfbæra nýtingu sjávarauðlinda og tryggt að heilbrigði, líffræðileg fjölbreytni og framleiðslugeta haf- og strandsvæða viðhaldist.
- Sett er markmið um að jarðhiti verði nýttur til margskonar framleiðslu úr staðbundnum auðlindum sjávar og grunnsævis svæðisins. Áhersla er lögð á að rannsóknir og nýsköpun á sviði sjávarnytja eflist. Svigrúm verði fyrir vöxt núverandi iðnaðar- og athafnastarfsemi á Reykhólum og í boði verði lóðir fyrir nýja starfsemi, einkum þá sem getur nýtt sér hafnaraðstöðu, jarðhita og aðrar auðlindir sveitarfélagsins til lands og sjávar.
- Skilgreint er svæði sérstakra nota haf- og vatnssvæða við Reykhólhöfn til að tryggja svigrúm fyrir framtíðaruppbyggingu á svæðinu.
- Sett er stefna um að sterk tengsl verði á milli sjávarnytja, ferðaþjónustu og menningarstarfsemi og að Reykhólar þróist áfram sem þarabaðstaður.
- Sett er markmið um að búið verði vel að annarri atvinnustarfsemi, s.s. tengdri framkvæmdum, tækni, skapandi greinum og rannsóknum.
- Sett er markmið um að Flatey verði áfram aðgengilegur áfangastaður með tryggum ferjusamgöngum.
- Sett er markmið um að landbúnaður og nýting hlunninda verði í sátt við umhverfið. Ferðaþjónusta í Flatey þróist innan þolmarka náttúru og mannlífs og umhverfisvænar áherslur séu í öndvegi við þróun hennar og að stuðlað verði að uppbyggingu sjálfbærrar ferðaþjónustu og innviða sem byggist á sögunni og náttúrunni og styrki enn frekar staðarandann í Flatey.
- Skilgreindar eru ferðaleiðir sem taka mið af stefnu svæðisskipulags Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar 2018-2030. Lögð er áhersla á að þróa ferðaleið meðfram ströndinni með tengingu við Vestfjarðaleiðina ásamt með tengingu við styttri og lengri akstur- og útivistarleiðir í grennd hennar. Unnið verði að því að á fjölga vönduðum og áhugaverðum áningarstöðum á leiðinni, þar sem kostur er að njóta landslags og lífríkis svæðisins, og komast í snertingu við mannlíf þess og sögu. Á leiðinni verði sett upp fuglaskoðunarskýli á völdum stöðum. Staðir fyrir skýlin verði ákveðnir í samráði við landeigendur og ferðaþjónustuaðila. Hönnun skýlanna taki mið af landslagi hvers staðar, m.t.t. staðsetningar, efnis, lita og forms.

Grunninnviðir

- Sett er markmið um að íbúum og fyrirtækjum verði tryggð gott aðgengi að grunninnviðum, s.s. raforku og heitu og köldu vatni til að styðja við þróun og nýsköpun.
- Sett er markmið um betri nýtingu jarðhitauðlindarinnar, þannig að hún þjóni íbúum og fyrirtækjum sem best.
- Sett er markmið um aukið raforkuöryggi og miðað að uppbyggingu flutningsmannvirkja raforku sem tryggir örugga afhendingu raforku, um leið og tekið er tillit til áhrifa á náttúru og landslag.
- Sett er markmið um að fjarskiptaþjónusta á svæðinu verði öflug og örugg og þjóni íbúum, fyrirtækjum og ferðamönnum sem allra best. Áfram verði unnið uppbyggingu ljósleiðara og farsímasenda í sveitarfélaginu. Stuðlað verði að uppbyggingu ljósleiðara í þéttbýlinu.
- Sett eru markmið um að höfnum Reykhólum og á Tröllenda í Flatey verði vel viðhaldið þannig að þær þjóni atvinnulífinu sem best.

Áhrif stefunnar á umhverfisþáttinn

Umhverfisþáttur	Umhverfisviðmið
-----------------	-----------------

³³ Atvinnu- og nýsköpunarráðuneytið, 2021. [Leiðbeiningar um flokkun landbúnaðarlands með tilliti til hæfni til ræktunar](#). Samstarfsverkefni atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytis, Skipulagsstofnunar og Landbúnaðarháskóla Íslands

<p>Atvinnulíf</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Styður stefnan við aðstæður fyrir grænt hagkerfi og fjölbreytt og samkeppnishæft atvinnulíf? ● Styður stefnan við samkeppnishæfni og eflingu samfélags og atvinnulífs? ● Styður stefnan við uppbyggingu atvinnulífs til framtíðar, með áherslu á gæði í hinu byggða umhverfi og öflugum innviðum. ● Styður stefnan við eflingu sérstöðu Íslands sem áfangastað ferðamanna? ● Styður stefnan við eflingu ferðapjónustu í dreifbýli um leið og gætt er að því að varðveita þau gæði sem eru undirstaða ferðapjónustu? ● Styður stefnan við að nýting náttúruauðlinda fari fram með sjálfbærum hætti? ● Stuðlar stefnan að möguleikum á fjölbreyttri og hagkvæmri nýtingu landbúnaðarlands í sátt við umhverfið? ● Stuðlar stefnan að því að byggð gangi ekki að óþörfu á svæði sem eru verðmæt til landbúnaðar?
<p>Mat á samræmi við umhverfisviðmið</p>	
<p>+</p>	<p>Ofangreind markmið tillögunnar styðja við umhverfisviðmiðin. Framtíðarsýn og leiðarljós aðalskipulagstillögunnar tekur mið af framtíðarsýn og leiðarljósi svæðisskipulags Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar sem felur í sér áætlun um byggðapróun m.t.t. landbúnaðar, sjávarnytja og ferðapjónustu. Með áætluninni festu sveitarfélögin þrjú í sessi sameiginlega framtíðarsýn á þróun svæðisins í þeim tilgangi að styrkja atvinnulíf og byggð.</p> <p>Stefna tillögunnar styður við ofangreint viðmið um uppbyggingu atvinnulífs til framtíðar, með áherslu á gæði í hinu byggða umhverfi og öflugum innviðum með markmiðum sem miða að öruggum veitukerfum sem styðja sem best við þróun og nýsköpun í samfélaginu, í sátt við náttúru og samfélag.</p> <p>Tillagan fylgir stefnu svæðisskipulags Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar og miðar að því að sauðfjárþúskapur verði áfram helsta aðalsmerki héraðsins og megingrein landbúnaðar á svæðinu. Stefnan felur í sér varðveislu þeirra náttúrugæða og auðlinda sem landbúnaðarframleiðsla og aukabúgreinar í dreifbýli byggja á og þær nýttar með sjálfbærum hætti. Stefnan stuðlar að möguleikum á fjölbreyttri og hagkvæmri nýtingu landbúnaðarlands í sátt við umhverfið og felur stefnan í sér sveigjanleika til að stunda margvíslegar aukabúgreinar á landbúnaðarsvæðum, innan tiltekinna tilgreindra marka, þ.m.t. ferðapjónustu. Stefnan um uppbyggingu á landbúnaðarlandi, kann að boða álag á umhverfið, ef allar jarðir nýta sér það svigrúm sem gefið er til uppbyggingar á landbúnaðarsvæðum. Á móti því vegur að í stefnunni er þess gætt að því að byggð gangi ekki að óþörfu á svæði sem eru verðmæt til landbúnaðar með því að miða að því að öll mannvirkjagerð og skógrækt á landbúnaðarsvæðum taki tillit til landslagseinkenna, mikilvægra kennileita, verðmætra vistkerfa og búsvæða, s.s. votlendis og svæða sem njóta verndar skv. 61. gr. laga um náttúruvernd, fjarlægðar frá ám og vötnum, svæða sem henta vel til tún- eða kornræktar, nærliggjandi landnotkunar, fornleifa og annarra búsetuminja. Einnig er lögð fram gróf flokkun landbúnaðarlands og sett markmið um varðveislu góðs</p>

	<p>ræktarlands á landbúnaðarsvæðum í samræmi við landsskipulagsstefnu og leiðbeiningar um flokkun.</p> <p>Stefnan miðar við að efla ferðaþjónustu sem heilsársatvinnugrein á svæðinu og byggð í dreifbýli um leið og gætt er að því að varðveita þau gæði sem eru undirstaða ferðaþjónustu. Áhersla er lögð á sjálfbæra nýtingu þeirra auðlinda sem ferðaþjónustan byggir á.</p> <p>Markmið um ferðaleiðir taka mið af stefnu svæðisskipulags Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar 2018-2030 og styður við ofangreind viðmið sem snúa að ferðaþjónustu.</p> <p>Stefnan miðar að því að nýting náttúruauðlinda fari fram með sjálfbærum hætti og styður því við ofangreint markmið þar um.</p>
--	--

4.16 Stofnkerfi

Stefna aðalskipulagstillögunnar sem varðar umhverfisþáttinn

Veitukerfi

- Sett er fram meginmarkmið um að skipulag stuðli að öruggum veitukerfum styðja sem best við þróun og nýsköpun í samfélaginu, í sátt við náttúru og samfélag.
- Sett er markmið um örugg veitukerfi sem styðja sem best við þróun og nýsköpun í samfélaginu. Sett er markmið um aukið raforkuöryggi með orkuframleiðslu með vatnsafli, jarðvarma og vindorku í sátt við náttúru og samfélag. Markmið er sett um að mannvirki vegna orkuvinnslu og orkuflutnings falli sem best að landslagi og annarri landnotkun.
- Sett er markmið um bætt veitukerfi, þ.m.t. rafmagn, hitaveitu, fjarskipti og rotþrær.
- Sett er markmið um að fjarskiptaþjónusta á svæðinu verði öflug og örugg og þjóni íbúum, fyrirtækjum og ferðamönnum sem allra best. Áfram verði unnið uppbyggingu ljósleiðara og farsímasenda í sveitarfélaginu. Unnið verði að þessum markmiðum með áframhaldandi uppbyggingu háhraðanets í sveitarfélaginu og fjölgun senda fyrir farsíma í sveitarfélaginu.
- Markmið er sett um að staðinn verði vörður um innviði í Flatey og þróun grunnkerfa, m.a. orkumála, verði með sjálfbærni að leiðarljósi.

Vegakerfi og göngu- og reiðleiðir

- Sett er fram meginmarkmið um að skipulag í dreifbýli tryggi öruggt og greiðfært vegakerfi sem styður við byggðapróun í sveitarfélaginu. Að skipulag í þéttbýli tryggi öruggar götur og göngu- og hjólavænt umhverfi.
- Sett er markmið um að vegir innan sveitarfélagsins og á milli þess og annarra sveitarfélaga á Vestfjörðum, Vesturlandi og Norðurlandi vestra séu greiðar og öruggar. Þannig verði stuðlað að auknu jafnrétti til náms, starfa og þjónustu, auk þess sem stuðlað er að umhverfisvænni samgöngum.
- Markmið er sett um að einbreiðar brýr heyri sögunni til.
- Skilgreindar eru aðal göngu- og reiðleiðir í sveitarfélaginu, þéttbýlinu og í Flatey og sett stefna um þær.

Hafnir

- Sett er markmið um að höfn á Reykhólum verði vel viðhaldið þannig að hún þjóni atvinnulífinu sem best.
- Sett er markmið um að höfn á Tröllenda í Flatey verði vel viðhaldið þannig að þær þjóni íbúum, gestum og atvinnulífi sem best.

- Sett er markmið um að með tryggum ferjusamgöngum verði Flatey áfram aðgengilegur áfangastaður.

Áhrif stefnunnar á umhverfispáttinn

Umhverfispáttur	Umhverfisviðmið
Stofnkerfi	<ul style="list-style-type: none"> • Styður stefnan við samþættingu stefnu um byggðapróun í þéttbýli og dreifbýli með áherslu á greiðar, öruggar og vistvænar samgöngur og fjölbreyttan ferðamáta? • Styður stefnan við byggingu viðnámsþolinna innviða og við nýsköpun? • Styður stefnan við hagkvæmni varðandi samgöngur og veitur. • Styður stefnan við aðgengi allra að áreiðanlegri og sjálfbærri orku á viðráðanlegu verði? • Styður stefnan við greiðar samgöngur innan skilgreindra vinnusóknar- og þjónustusvæða meginkjarna, með styrkingu byggðar að leiðarljósi? • Er mótuð stefna um meginleiðir ferðamanna, gangandi, ríðandi og hjólandi? • Gefur stefnan kost á uppbyggingu fjarskiptamannvirkja til að tryggja örugg fjarskipti, um leið og gætt verði að áhrifum á náttúru og landslag? • Gefur stefnan kost á uppbyggingu flutningsmannvirkja raforku sem tryggir örugga afhendingu raforku, um leið og tekið er tillit til áhrifa á náttúru og landslag? • Stuðlar tillagan að því að mannvirki vegna orkuvinnslu og orkuflutnings falli sem best að landslagi og annarri landnotkun? • Er með stefnunni tekin afstaða til möguleika á orkuframleiðslu með vatnsafla, jarðvarma og vindorku í sátt við náttúru og samfélag?
Mat á samræmi við umhverfisviðmið	
+	<p>Tillagan felur í sér stefnu um byggðapróun í þéttbýli og dreifbýli með áherslu á greiðar, öruggar og vistvænar samgöngur og fjölbreyttan ferðamáta í þéttbýli. Stefnan er til þess fallinn að stuðla að hagkvæmni varðandi samgöngur og veitur, þótt ekki sé sett beinlínis markmið um það í tillögunni.</p> <p>Stefnan styður við ofangreint umhverfisviðmið um greiðar samgöngur innan skilgreindra vinnusóknar- og þjónustusvæða meginkjarna, með styrkingu byggðar að leiðarljósi. Stefnan miðar að því að vegir innan sveitarfélagsins og á milli þess og annarra sveitarfélaga á Vestfjörðum, Vesturlandi og Norðurlandi vestra séu greiðar og öruggar. Þannig verði stuðlað að auknu jafnrétti til náms, starfa og þjónustu, auk þess sem stuðlað er að umhverfisvænni samgöngum. Markmið um að einbreiðar brýr heyri sögunni til styður einnig við markmið um öruggar samgöngur.</p> <p>Stefna aðalskipulagstillögunnar styður við ofangreint umhverfisviðmið um örugga afhendingu raforku með markmiðum um örugg veitukerfi styðja sem best við þróun og nýsköpun í samfélaginu, aukið raforkuöryggi með orkuframleiðslu með vatnsafla, jarðvarma og vindorku í sátt við náttúru og samfélag og markmiði um að kostur sé á</p>

	<p>uppbyggingu fjarskiptamannvirkja til að tryggja örugg fjarskipti, um leið og gætt verði að áhrifum á náttúru og landslag. Tekin er afstaða með orkuframleiðslu með vatnsafla, jarðvarma og vindorku í sátt við náttúru og samfélag, en þó er ekki gert ráð fyrir umfangsmiklum vindorkuverum umfram þau sem samþykkt hafa verið í Garpsdal. Stefnan miðar að því að mannvirki vegna orkuvinnslu og orkuflutnings falli sem best að landslagi og annarri landnotkun og er því í samræmi við ofangreint umhverfisviðmið þar um.</p>
--	--

4.17 Heildaráhrif aðalskipulagstillögu

Samandregið eru áhrif aðalskipulagstillögunnar á umhverfið metin eftirfarandi:

Samkvæmt matinu telst aðalskipulagstillagan í heild sinni í samræmi við skilgreind umhverfisviðmið og því telst hún hafa jákvæð áhrif á umhverfi, efnahag og samfélag. Ekkert ósamræmi við umhverfisviðmið var greint.

Umhverfisþáttur	Mat á samræmi við umhverfisviðmið
Berggrunnur	+
Jarðvegur	+
Yfirborðsvatn	Ó
Grunnvatn	+
Jarðhiti	+
Sjór	+
Loft og veðurfar	+
Gróður	+
Lífríki	+
Landslag	+
Menningarminjar	+
Sögur og sagnir	+
Mannauður og búseta, þ.m.t. íbúðar- og frístundabyggð	+
Samfélagsþjónusta	+
Atvinnulíf	+

Stofnkerfi	+
Merking tákna	
Tákn	Merking
+	Samræmi – stefnan styður við viðkomandi umhverfisviðmið (jákvæð áhrif)
Ó	Óverulegt – stefnan styður viðkomandi umhverfisviðmið að óverulegu leyti eða að hluta til
-	Ósamræmi – stefnan styður ekki eða gengur gegn viðkomandi umhverfisviðmiði (neikvæð áhrif)
áev	Á ekki við – stefnan tengist ekki umhverfisviðmiðinu með beinum hætti

Í töflunni hér fyrir neðan er tekið saman hvaða Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna meginmarkmið aðalskipulagstillögunnar tengjast helst³⁴.

Meginmarkmið aðalskipulags	Heimsmarkmið									
	3	6	7	8	9	11	12	13	14	15
Búseta og byggðarmynstur Að skipulag styðji við búsetu í þéttbýli og dreifbýli og stuðli að því að byggðarmynstur í sveitarfélaginu og bæjarmynd Reykhóla og Flateyjar taki mið af sögu og sérkennum lífríkis og landslags.										
Vistkerfi og auðlindir Að skipulag stuðli að sjálfbærri nýtingu auðlinda og góðri umgengni um þær til að tryggja heilbrigði vistkerfa og hagsæld samfélagsins til langs tíma lítið.										
Atvinnustarfsemi Að skipulag skapi góðar aðstæður fyrir atvinnulíf sem byggist á sjálfbærri nýtingu menningar- og náttúruauðlinda til lands og sjávar.										
Samfélagsþjónusta og menningarlíf Að skipulag skapi góða umgjörð fyrir samfélagsþjónustu og menningarlíf.										
Landslag, minjar og lífríki Að skipulag og staðarmótun taki mið af sérkennum landslags, lífríkis og minja.										
Útivist og afþreying Að skipulag stuðli að heilsueflandi umhverfi með góðum aðstæðum til útivistar og íþróttaiðkunar.										
Samgöngur Að skipulag í dreifbýli tryggi öruggt og greiðfært vegakerfi sem styður við byggðapróun í sveitarfélaginu. Að skipulag í þéttbýli tryggi öruggar götur og göngu- og hjólavænt umhverfi.										
Veitukerfi Að skipulag stuðli að öruggum veitukerfum styðja sem best við þróun og nýsköpun í samfélaginu, í sátt við náttúru og samfélag.										
Náttúruvá Að skipulag taki mið af öryggi íbúa og mannvirkja.										

³⁴ Sjá nánar um Heimsmarkmið sameinuðu þjóðanna [hér](#).

